

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 230 (11.953)

Trst, četrtek, 27. septembra 1984

Na sinočnji prvi seji po poletnem premoru

Pokrajinski svet je enotno poudaril pomen Slovenskega stalnega gledališča

Skupščina odobrila dve resoluciji: eno je predložila KPI, drugo pa večinska koalicija

TRST — Tržaški pokrajinski svet je sinoči enotno podčrtal pomen in vlogo Slovenskega stalnega gledališča ter v obliki dveh resolucij obve-
zal pokrajinski odbor, da poseže pri
vseh pristojnih telesih — zlasti pri
deželni odboru, parlamentu in vla-
dne službi — za dokončno rešitev položaja
naše osrednje gledališke ustanove ter

za razvoj njenega delovanja. Sklep
pokrajinskega sveta pomeni pomemb-
no politično podporo vsem, posebno
upravnemu svetu in celotnemu gle-
dališkemu ansamblu, ki se v tem
trenutku bori za bodočnost SSG.
Prvo resolucijo je predložila komuni-
stična svetovalska skupina, drugo
pa petstrankarska koalicija (LpT,

KD, PSDI, PRI in SSK), ki podpira
pokrajinski odbor. Dokumenta sta
vsebinsko zelo blizu.

V razpravi, ki je potekala v kon-
struktivnem in strpnem vzdušju, je
prišlo do izraza, da se vse politične
sile (z izjemo MSI) zavedajo položaja,
v katerem se nahaja SSG in
spričo tega zahtevajo od vseh pri-
stojnih državnih organov jamstva in
stvarne ukrepe za njegovo bodočnost.
To so v prvi vrsti podčrtali slovenski
predstavniki Vilhelm, Čok in Harej,
podobna stališča pa so tudi ostalih,
ki so posegli v razpravo, vstevši
predsednika Marchia in odbornika
Torreselle (PRI).

Za resolucijo, ki jo je predložila
KPI, so poleg komunistov, glasovali
še socialisti in Omero (Tržaško giba-
nje). Svetovalci in odborniki LpT,
KD, PSDI, PRI in SSK so se vzdr-
žali, fašista pa sta glasovala proti.
Resolucija se glasi takole:

»Pokrajinski svet podčrta vlogo,
ki jo igra SSG v tržaškem kulturnem
življenju, tudi kot poslednik italijan-
ske gledališke kulture. Finančne te-
žave so med vsemi krajevnimi gleda-
liški ustanovami najhuje uklesčile

prav SSG, zato spričo tega obvezuje
pokrajinsko upravo s priporočilom,
naj slednja ukrene vse, kar je po-
trebno, da bo SSG uspešno izpeljalo
letošnje gledališko sezono in ne-
moteno delovalo tudi v prihodnje.

Svet naroča pokrajinskemu odboru,
naj preveri in uravnoteži denarno
pomoč pokrajinske uprave tržaškim
gledališčem, predvsem SSG, obenem
pa naj spodbudi tudi druge krajevne
in deželne ustanove, predvsem dežel-
ni odbor, ki naj končno preseže svojo
zgodovinsko vlogo glede bančnih po-
sojil. Čas je, da se s stvarnimi u-
krepi zavzame za odpravo primanj-
kljaja, ki kronično pesti deželna gle-
dališča.

Pokrajinski odbor naj končno spod-
budi tudi vlado, da bo z izrednimi
posedi pomagala deželnim gledali-
ščem, hkrati pa z ustreznim zakonom
podprla dejavnost gledališč, pri čem-
er naj posebno pozornost nameni
manjšinskim in obmejnim gledali-
ščem, kot je to delno skušala narediti
ministrska okrožnica v začetku le-
tošnjega leta.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Molk o srečanju Shultz-Gromiko

NEW YORK — Sinočnji pogo-
vori Shultz in Gromika, današ-
nji nastop sovjetskega zunanjega
ministra pred Generalno skupšči-
no OZN in njegovo jutrišnje sre-
čanje z ameriškim predsednikom
Reaganom so v središču pozornos-
ti mednarodnih političnih opazo-
valcev, čeprav v Stokholmu palači
poteka še množica drugih prav-
tako pomembnih diplomatskih sti-
kov. Tako se je šef sovjetske
diplomacije sinoči srečal tudi z
italijanskim zunanjim ministrom
Andreottijem, pred tem pa je
imel pogovore z izraelskim kole-
gom Šamirom in zahodnonemškim
podkanclerjem Genscherjem.

Vse, kar je bilo moč izvedeti
po koncu včerajšnjih pogovorov
Shultz - Gromiko, je skopa izjava
ameriškega državnega tajnika o
njihovi širini, ki da je zajela vse
teme in ki predstavlja uvod v
jutrišnje pogovore v Washingto-
nu. Gromiko pa je dejal le, da
pogovori še niso zaključeni in
naj torej radovedneži počakajo
na njihov končni izid. Opazovalci
pa so prepričani, da bo na ta
izid treba še dolgo čakati, saj je
srečanje bilo bolj tehničnega zna-
čaja in je služilo kot priprava
za jutrišnje Gromikove pogovo-
re v Beli hiši. Njen šef se je
medtem kot kaže res temeljito
pripravil na svoje prvo srečanje
z enim od visokih sovjetskih
državnikov, saj se po nasvet
obrnil celo na bivšega predsed-
nika Nixona.

Razprava o naši zaščiti v senatu še pred božičem

RIM — Na temelju pravilnika, ki ureja parlamentarno dejavnost
v senatu, so načelniki parlamentarnih skupin te veje parlamenta so-
glasno sprejeli nov program dela za obdobje od 26. septembra pa
vse do prekinitve parlamentarne dejavnosti za praznike ob koncu leta.
Sestanek načelnikov senatnih skupin je potekal ob navzočnosti podpred-
sednikov senata, posegel pa je tudi predstavnik vlade.

V program so bili uvrščeni tudi osnutki zakonov, ki nosijo šte-
vilke 20, 43, 354 in 721 in ki so jih predložile Slovenska skupnost. Komu-
nistična partija Italije, Socialistična stranka Italije in Krščanska de-
mokracija, zadevajo pa vprašanje globalne zaščite slovenske manjšine
v Italiji.

Na tiskovni konferenci po obisku pri predsedniku Pertiniju

Predstavniki »druge Južne Tirolske« nasprotujejo narodnemu etiketiranju

BOJAN BREZIGAR

RIM — Predstavniki »druge Južne
Tirolske«, skupine, v kateri so se
zbrali tisti Južni Tirolci, ki naspro-
tujejo politiki strogega ločevanja Ita-
lijancev, Nemcev in Ladincev na o-
snovi njihove narodnosti, ugotovljene
s posebnim preštevanjem, so včeraj
obiskali predsednika republike San-
dra Pertinija in podtajnika pri pred-
sedstvu vlade Giuliana Amata. De-
legacijo sta vodila znani alpinist
Reinhold Messner in deželni svetova-
lec Alexander Langer.

S tem obiskom so hoteli južnoti-
rolski predstavniki predvsem opozo-
riti italijanske osrednje oblasti na
nevarnost sedanjega trenutka in na
veliko naraščanje napetosti v tej de-
želi. »Številni Južni Tirolci, so po-
udarili, ne soglašajo s šovinistično
instrumentalizacijo stanja v bocen-
ski pokrajini, kateri se pridružuje
neresnično in površno pisanje neka-

terih časopisov.« V tem stanju ob-
staja nevarnost, da se nasprotje med
nemškimi in italijanskimi prebiva-
lci še bolj zaostri.

Izvor tega stanja je v preštevanju,
ki so ga Messner in ostali označili
kot novo obliko »apartheida« in na-
rodnostne mržnje. Tu ne gre za po-
pis prebivalstva po narodnosti, kot
so ga na Južnem Tirolskem izvedli
še leta 1961 in 1971, tu gre za »etike-
to«, ki si jo nekdo izbere in na o-
snovi katere se mu potem delijo pravi-
ce. 5.000 državljanz Južne Tirolske
je to etiketo zavrnili in v popisni
poli ni izpolnili posebne izjave o na-
rodni pripadnosti. Ti državljani se-
daj nimajo pravice do javnih služb,
do ljudskih stanovanj, do raznih olaj-
šav in celo nimajo pasivne volilne
pravice.

Poleg tega pa v tem stanju na-
rašča narodnostna mržnja in se veča
prepad med italijanskimi in nemškimi
prebivalci. Do šovinističnih izbru-
hov prihaja na obeh straneh in Ju-

žnotirolska ljudska stranka ne zasto-
pa več niti načelnih stališč, ki jih
je zastopala pred nekaj leti, ko je
namreč njen neoporečni voditelj Sil-
vius Magnago trdil, da želijo Južni

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik predsedstva ZKJ Ali Shukrija danes v Rimu

RIM — Predsednik predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov
Jugoslavije Ali Shukrija bo prisel danes na tridnevni obisk v Rim. Do ob-
iska prihaja na povabilo vodstva KPI, ki ga je iznesel bivši generalni sekre-
tar KPI Enrico Berlinguer med svojim zadnjim obiskom v Beogradu de-
cembra lanskega leta. Shukrija se bo sestal s sekretarjem KPI Alessandrom
Natto in bo obiskal nekatere ustanove. Predvidena je tudi skupna tiskovna
konferenca. Poleg izmenjave informacij o dejavnosti obeh partij in o politiki
obeh držav bo na srečanju nedvomno govor tudi o perečih mednarodnih
vprašanjih, še zlasti o politiki uveljavljanja miru v svetu, ki je bila osrednja
tema zadnjega Berlinguerjevega obiska v Beogradu. (bbr)

Sovjetske mine v Rdečem morju?

KAIRO — V Kairu nimajo dvomov,
da je mina, ki so jo Britanci sredi
septembra odkrili v Sueškem zalivu,
sovjetske proizvodnje. Navajajo tu-
di, da je dolga tri metre, njen pre-
mer pa znaša 50 centimetrov. Zaradi
valjaste oblike sklepajo, da je to
posebna mina, ki jo spuščajo skozi
torpedne cevi podmornic. Vsekakor
pa ne izključujejo, da bi lahko take
mine spuščala v morje tudi tovarna
ladja, če bi imela primerno ploščad
podobno dviznim mostovom trajektov.

Vsekakor pa britanski krogi skrbno
molčijo. Dokončno sodbo bodo izrekli,
ko bodo mino demontirali. London je
dosedaj skrbno pazil, da se ne bi
prenagli, saj je čakal kar dva tedna
preden je uradno potrdil, da so res
odkrili eno od skrivnostnih min, ki
ogrožajo plovbo v Rdečem morju.

SINOČI V PRIJATELJSKI TEKMI

»Azzurri« tesno premagali Švedsko

MILAN — V sinočnji prijateljski
nogometni tekmi je Italija tesno pre-
magala Švedsko z 1:0 (1:0). Zmago-
viti zadetek je že v 2. min. dosegel
Cabrin. »Azzurri« so v prvem polča-
su zadovoljivo igrali, v drugem pol-
času pa je bilo srečanje zelo po-
prečno.

Kje so dokazi?

Škandal okrog domnevnega podku-
povanja igralcev Kameruna za tek-
mo z Italijo na španskem »mundialu«
se verjetno še dalj časa ne bo pole-
gel, saj napovedujejo o tem celo
televizijske oddaje in izdajo knjige,
v kateri naj bi bili zbrani vsi »do-
kazi«. Prav ti »dokazi« trenutno zgle-
dajo dokaj šibki. V tujini je vsa
zadeva imela le malo odmeva.

Množični sestanek za Katinaro

TRST — Na obeh slovenskih šolah
na Katinari tudi včeraj ni bilo pouka.
Sinoči so se predstavniki slovenskih
staršev obeh šol ponovno sestali in
sklicali za drevi ob 20. uri na Sta-
dionu 1. maj pri Sv. Ivanu množični
sestanek, na katerega vabijo predst-
avnike vseh slovenskih šol, osnovnih,
nižjih in višjih srednjih, na Tržaškem.
Na sestanku naj bi se domenili o
skupni akciji, ki naj bi jo izvedli za
podkrepitev upravičenih zahtev obeh
katinarskih šol po primernih učnih
prostorih.

Medtem so se včeraj tudi starši ita-
lijanskih otrok, ki obiskujejo italijan-
ski osnovni šoli Stossich in Silvestri
na Katinari, odločili za stavkovno
akcijo. Danes tako v obeh italijanskih
šolah ne bo pouka. V komunikaciji, ki
so ga izdali ob proglasitvi stavke,
italijanski starši opozarjajo, da se nji-
hov protest priključuje protestu slo-

venskih staršev. »Doselej ni jasnih per-
spektiv o italijanski osnovni šoli na
Katinari, kot tudi ni odgovora na že
stare zahtevo po razširitvi šolskih po-
slopij na tem področju, da bi lahko

tako italijanska kot slovenske šole
imele primerne učne prostore«, mo-
tivirajo italijanski starši svojo pro-
testno akcijo.

NA 5. STRANI

Na Vojskem še zadnje priprave v pričakovanju sobotne proslave ob 40-letnici tiskarne »Slovenija«

NA 3. STRANI

● Pokrajinski

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Drugo resolucijo so podprli zastopniki večinske koalicije, vsi ostali, razen MSI, so se vzdržali. Resolucija se glasi takole:

»Pokrajinski svet jemlje na znanje hud finančni položaj vseh treh tržiških gledaliških ustanov in podčrtuje njihov kulturni pomen, kot dokazuje tudi število rednih obiskovalcev, ki postavljajo Trst na prva mesta v vsedravnem merilu. S tem v zvezi pokrajinski svet v okviru tega podčrtuje vlogo SSG tako v okviru slovenske narodnostne skupnosti v Italiji kot tudi vloga, ki jo igra ta gledališka ustanova pri spoznavanju in širjenju italijanske gledališke stvarjalnosti. To važno poslanstvo SSG opravlja od vsega začetka.

Zato svet obvezuje pokrajinsko upravo, da v okviru svojih zmoglosti podpre pobude treh gledališč, posebno SSG — ki se nahaja v najhujšem položaju — in koordinira ter spodbuja posege tudi drugih tržiških krajevnih ustanov, pristojnih deželnih teles in to na celotnem področju Furlanije - Julijske krajine, kjer živi slovenska manjšina. Obenem pa obvezuje pokrajinski odbor, naj takoj poseže pri vladi in pri parlamentu, da bo v kratkem času odobren zakonski normativ v korist gledaliških ustanov, ki bo zajamčil pogoje za njihovo normalno delovanje«. (ST)

● Predstavniki

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Tirolci, ob izvajanju paketa, ostati v Italiji. »Vse daje misliti, da se je sedaj to stanje spremenilo in da so avtonomistične težnje močnejše,« je dejal Alexander Langer na tiskovni konferenci po srečanju s Pertinijem. Ta meja, ki se umetno poudarja je čedalje večja in osrednje, rimske oblasti ne ukrenejo ničesar, da bi se stanje spremenilo in so do Magnaga celo popustljivejši od same avstrijske vlade, še dodajajo predstavniki »druge Južne Tirolske«. In kakšna je politika te največje južnotirolske stranke jasno priča tudi dejstvo, da je v trenutku, ko je Pertini potrdil, da bo sprejel Messnerja in ostale, južnotirolski dnevnik Dolomiten Pertinija ostro napadel, češ da še ni obiskal nemškega vojaškega pokopališča v Bocnu in mu očital, da sodi med pobudnike atentata v Ul. Rasella, kjer je izgubilo življenje 32 nemških vojakov in po katerem so Nemci, iz represalije, pobili v Ardeatinskih jamah 323 talcev.

Predstavniki »druge Južne Tirolske« so Pertiniju in Amatu izročili tudi dokument, v katerem pojasnjujejo sedanje stanje in postavljajo tri zahteve: prvič, naj si rimske oblasti prizadevajo, da preneha diskriminacija do tistih 5.000 Južnih Tirolcev, ki niso hoteli izpolniti posebne prijave o narodnostni pripadnosti; drugič, naj predsednik republike s svojim visokim vplivom poseže, da se odpravijo težnje po rasizmu in »etničnem absolutizmu« in da se zaščita ne uveljavlja »s teptanjem pravic posameznikov«; tretjič, naj predsednik in druge oblasti zastavijo vse sile, da se uveljavljajo na Južnem Tirolskem politika demokratičnega sožitja, ob jezikovnem pluralizmu in ob »pravici do različnosti«, ki mora biti priznana vsakemu državljanu. Le tako — je še rečeno v dokumentu — bo možen kulturni razvoj te dežele v duhu sožitja in prijateljstva ter na osnovi ustavnih načel.

Španska policija je v Baskiji odločno nastopila proti demonstrantom (AP)

PARIZ — Medtem ko je včeraj francoski državni svet v zadnji stopnji preučeval sodbo sodišča in sklep vlade, da tri baskovske teroriste izročijo Španiji, se v francoskem, a še bolj v španskem delu baskovske dežele pojavlja vse več ostrega odpora in protestov. Tudi železniška proga med Francijo in Španijo ob meji je bila prekinjena. Zaradi napadov na francoske tovornjake v

Radikalci v parlamentu zahtevali razpravo o bančnikovih stečajih Micheleja Sindona bodo čimprej zaslišali milanski sodniki

Michele Sindona

RIM — Finančnik Michele Sindona, ki so ga ameriške sodne oblasti v turek izročile italijanskim, je svoj prvi dan v rimskem zaporu v Rebibbii preživel povsem normalno. Kot vsi normalni zaporniki, je že prvi večer opravil vse zaporne formalnosti (zdravniški pregled, izbira celice ipd.), naslednje jutro pa je bil povsem mi-

ren, kot da bi se ga zadeva, o kateri govori vsa Italija, sploh ne tikala. Niti časopisov ni hotel brati.

V najkrajšem času ga bodo zaslišali milanska preiskovalna sodnika Giuliano Turone in Gherardo Colombo ter državni tožilec Guido Viola. Če ga ne bodo torej v najkrajšem času spet premestili v neki milanski zapor, se bodo morali sodniki podati v Rim na zasliševanje.

Seveda je ekstradicija Sindone v Italijo dvignila mnogo prahu. Najbolj so začudeni sodniki, ki menijo, da so birokratski postopek za sodni izgon iz ZDA v Italijo opravili zelo hitro, posebno glede na to, da je bila »zadeva Sindona« zelo zapletena. V Ameriki je namreč prestajal zaporno kazen zaradi goljufije pri stečaju banke Franklin, v Italiji pa mu bodo sodili zaradi stečaja dveh bank in umora bančnika Giorgia Ambrosolija. Micheleja Sindona bo po vsej verjetnosti zaslišala tudi protimafijska komisija.

Medtem so v parlamentu radikalni poslanci Ciccimessere, Spadaccia in Teodori zahtevali, da tudi poslanska zbornica razpravlja o rezultatih preiskave parlamentarne komisije, ki je raziskovala ozadje Sindonovega bankrota in o morebitnih političnih in upravnih posledicah tega stečaja. Radikalni poslanci so že pisali pismo predsednici poslanske zbornice Nilde Iotti, v katerem so poudarili, da je komisija zaključila svoje delo že daljnega 24. marca 1982, da se pa o teh zaključkih v parlamentu še ne ve ničesar.

Tudi komunistični senator Flamigni je že pisal pismo predsedniku protimafijske komisije Abdonu Alinovi, v katerem zahteva, da ga ta čimprej zasliši. Temu pismu se je pridružil tudi koordinator socialistične skupine protimafijske komisije senator Frasca. V pismu je rečeno, da je zaslišanje tega finančnika bistvene važnosti za spoznavanje dela resnice o pojavu mafije v Italiji v zadnjih letih.

V skupščini Slovenije razprava o načrtu razvoja za leto 1985

LJUBLJANA — Skupščina SR Slovenije je včeraj obravnavala predlog smernic za pripravo načrta razvoja za leto 1985. Delegati so menili, da je popolnoma nesprejemljivo, da bi Slovenija nadaljevala z ekstenzivnim razvojem tudi v prihodnosti. Poudarili so, da bi se morali usmeriti na strateška področja, se pravi razvijati tiste industrijske veje, ki izdelujejo izdelke, zanimive za tržišče, s katerimi pa bi se Slovenija lahko vključevala tudi v mednarodno menjavo. Prav usmeritev v izvoz, zlasti na konvertibilno področje, bo temeljni kriterij pri sprejemanju politike razvoja. Proizvajalci, ki bodo znali rentabilno izvažati, lahko računajo na

popolno družbeno podporo.

Skupščina Slovenije je včeraj podprla osnutek zakona o prostih carinskih conah ter pooblastila slovensko delegacijo v zvezni skupščini, da vpliva na nekatere spremembe besedila. Doseči je treba, da bi bil v izjemnih primerih možen vnos spravljene, izdelanega ali oplemenitenega blaga v teh conah v Jugoslavijo pod pogoji, ki veljajo za reden uvoz. Ob splošni prepovedi, ki je predlagana zdaj, bi podjetjem povzročali dodatne stroške, če zaradi nepredvidenih razlogov blaga ne bi mogli prodati na tuji trg, hkrati pa bi ga morali iz prostocarinske cone prenašati v tujino in od tam uvažati v Jugoslavijo. (dd)

Predsedstvo SFRJ o cenah

BEOGRAD — Predsedstvo SFRJ je včeraj obravnavalo poročilo o izvajanju politike cen letos in ukrepih za preprečevanje njihove prevelike rasti. Poudarili so, da v sedanjih razmerah visoka inflacija in prevelika rast cen resno ogrožata uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. V tej zvezi so opozorili na nujnost odločnega izvajanja protinflacijske politike ter sprejetje ukrepov za razbremenitev gospodarstva in krepitev materialnih temeljev podjetij. (dd)

Usoda bencinskih bonov

BEOGRAD — Kakšna bo usoda bencinskih bonov v naslednjem letu, so v skupščini Jugoslavije vprašali zveznega ministra za energetiko. Rade Pavlović je priznal, da energetske bilance za leto 1985 pripravljajo tako, kot bi boni za bencin in dizel gorivo veljali še naprej. Vendar bodo o njihovi potrebnosti razpravljali tisti hip, ko se bo pokazalo, da so cene dovolj odločen regulator povpraševanja. Nikakor pa si ne želimo več dolgih vrst pred črpalkami, je dodal Pavlović ter pri tem mislil na zmanjšanje količine nafte, ki naj bi jo Jugoslavija uvozila prihodnje leto. (dd)

Po včerajšnjem sporazumu z Anglijo v Peking

Kitajska bo prevzela oblast nad Hongkongom toda brez ukinitve kapitalističnega sistema

PEKING — Po dveletnih pogajanjih sta včeraj Peking in London podpisala v glavnem kitajskem mestu »skupno izjavo« o bodočnosti Hongkonga. Na osnovi dvostranskega dogovora bo 1. julija 1997. leta Anglija vrnila Hongkong Kitajski, že do konca tega leta pa naj bi prišlo do ratifikacije sporazuma.

Ob slovesnosti po podpisu skupne izjave, je načelnik kitajske delegacije poudaril, da je dogovor zadovoljiv za obe strani tudi zaradi tega, ker predvideva ohranitev — še petdeset let potem ko bo nad njim prevzela oblast Kitajska — kapitalističnega sistema v Hongkongu in torej sožitje dveh različnih družbenih in političnih ureditev.

Eden od dokumentov priloženih skupni izjavi obravnava osnovne smernice kitajske politike do

Hongkonga. Le-ta naj bi ohranila sedanjo pravno in zakonsko ureditev, sedanje svobodine in predvsem posebno notranjo avtonomijo pod »neposredno oblastjo kitajske vlade«. Vse to pa bo skupaj z besedilom skupne izjave vseboval temeljni kitajski zakon ob ustanovitvi »Posebnega upravnega področja Hongkonga«.

Hongkong bo torej, po komaj sklenjenem sporazumu, ohranil svojo vlogo kot svobodna luka in mednarodno finančno središče ter gospodarsko neodvisnost. Upravljal ga bodo svobodno izvoljeni krajevni predstavniki, izvršni svet pa bo imenovala, le na osnovi volitev, kitajska vlada, ki pa bo prevzela obrambno in zunanjo politiko.

Mimo pričakovanega odklonilnega stališča Tavana, ki sporazuma sploh ne priznava, gre za beležiti zadovoljstvo, ki vlada tudi v britanskih

krogih. Tajnik angleškega zunanjega ministrstva Geoffrey Howe je v intervjuju za BBC izrazil prepričanje, da bo sporazum postal preizkušnja zgodovine, da gre za zadovoljiv in zelo realističen dogovor, o čemer se bodo sedaj morali izreči prebivalci Hongkonga sami, ki pa bi ga morali sprejeti, čeprav verjetno ne bo zadovoljil vsakogar.

V posebni beli knjigi posvečeni vprašanju Hongkonga, ki vsebuje tudi besedilo skupne kitajske - angleške izjave, London zelo jasno in neposredno opozarja Hongkong, da predstavlja sedanji sporazum edino možno rešitev. Če bi se namreč pogajanja zavlekla, bi Kitajska, kakor je bila že napovedala, samostojno rešila problem s posebnim načrtom, ki prav gotovo, dodaja London, ne bi nudil jamstev sedanjega sporazuma.

Zaradi spremenjene francoske politike do baskovskih beguncev

Stopnjuje se odpor Baskov v Franciji in Španiji

skem predelu Baskije neznanci opustošili tudi pisarno francoske socialistične stranke v mestu Pau. Kljub tem akcijam, pa tudi ne glede na poziv k splošni stavki, francoske oblasti le vztrajno ponavljajo, da gre na njihovi strani meje le za osamljene akcije skrajnežev in da kljub nejevolji, s katero je baskovsko prebivalstvo v Franciji sprejelo novico o izročitvi baskovskih teroristov Španiji, noče sodelovati v kakih tveganih podvigih v podporo teroristom. Še posebej navajajo pri tem najnovejši poziv, ki so ga sprejeli župani mest v pokrajini Bayonne, češ da je treba preprečiti, da bi »tuji državljani še nadalje ogrožali javni red in mir«. To je tudi prvič, da so se predstavniki lokalnih oblasti v baskovskem predelu Francije opredelili ne samo proti terorizmu, ampak tudi proti nadaljnemu prihajanju baskovskih beguncev iz Španije.

V tem smislu je včeraj izzvenel tudi komentar v pariškem dnevniku »Le Matin« pod naslovom »Dve baskovski deželi«, ki je očitno odraz vzemirjenja ob ponovnem oživljanju ideje o tem, da gre v bistvu za en baskovski narod, ki je razdeljen na

dve državi ob Pirenejih. Avtor meni, da postanejo take ideje lahko nevarne, če se izpovedujejo s terorističnimi sredstvi, zato večina ljudstva to odklanja in tega naj bi se zavedali vsi podobni nacionalistični podvigi, kot so tudi na Korziki ali v Bretanji. Nekaj drugega je priznanje nacionalnih pravic, sodi člankar, a to ne sodi v ta kontekst razprave. Žal pa je tako, da po vsem odklanjanju terorizma, prav po mirni poti nobena od teh narodnih skupnosti ne pride do svojih pravic.

Tudi protestne reakcije v sedanji baskovski zadevi v Parizu v glavnem potekajo ali po kanalih skrajne levice, ali pa v obrambo splošne pravice do političnega azila v Franciji. Tako je manjša skupina skrajnih levičarjev predvčerajšnjim demonstrirala z gesli »Mitterrand izdajalec«. Skupina znanih razumnikov in umetnikov, med katerimi tudi Simone De Beauvoir, Claude Bourdet ali karikaturist Sine, pa je podpisala petico za ohranitev tradicije francoskega azila. Skratka ne gre toliko za Baske, kot za svobodnjaški ugled Francije.

BOGDAN POGAČNIK

Predlog ustavnega sodišča SFRJ

BEOGRAD — O predlogu ustavnega sodišča Jugoslavije, da kazenski zakon SFRJ obravnava nasilje zaradi nacionalne, verske in rasne nestrpnosti kot kaznivo dejanje, ki se sicer kaznuje po kazenskih zakonih republik in pokrajin, bo razpravljala skupščina SFRJ. Predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Vasil Grivčev je izjavil, da bi bila na ta način zagotovljena večja varnost državljanov na Kosovu.

Zaposlovanje v skladu z nacionalno zastopnostjo, ki ima velike razsežnosti v pokrajini, je ocenjeno kot neustavno in nezakonito. Znanje albanskega in srbsko-hrvatskega jezika se ne more zahtevati kot pogoj za zaposlitev, predvsem pa ne kot možnost prejemanja več plače, je poudaril Grivčev. V tem primeru gre za diskriminacijo, ker se ta pogoj postavlja tudi takrat, ko znanje dveh jezikov nima nobene zveze z zahtevami delovnih nalog. (dd)

□ BEOGRAD — Zvezni zbor skupščine SFRJ je na včerajšnji seji sprejel zakon o uporabi imena in osebnosti Josipa Broza Tita, poročilo o delu spominskega centra Josip Broz Tito, zakon o zaščiti prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo.

Tu so tiskali Partizanski dnevnik, predhodnik Primorskega dnevnika Vojsko pričakuje udeležence proslave ob 40. obletnici tiskarne »Slovenija«

IDRIJA — Na Vojskarski planoti so v polnem teku še zadnje priprave na proslavo ob 40. obletnici partizanske tiskarne »Slovenija«, ki bo v okviru praznovanja občinskega praznika občine Idrija, v soboto, 29. septembra, na Vojskem. Zadnje neurje, ki je divjalo tudi na vsem širšem idrskem območju, ni bistveno vplivalo na predvidene dostope in parkirišča, saj so lani in letos razširili in skoraj povsem asfaltirali cesto iz Idrije na Vojsko. Vseeno pa morajo nekoliko urediti cestišče gozdne poti Vojsko - Hum, da bi olajšali dostop do nekdanje kurirske postaje P 8 v Humu, kjer bo ob 12. uri osrednja svečanost, na kateri bo govoril član predsedstva CK Zveze komunistov Slovenije Jak Koprivc. Po slavnostnem govoru bodo odkrili spominsko ploščo kurirski postaji P 8 in podelili priznanja tiskarjem in kurirjem.

Povsem upravičeno pa bo za udeležence enkratni dogodek ogled tis-

karne »Slovenija«, ki bo ob tej priložnosti ponovno delovala v istih pogojih kot leta 1944. Ko smo pred dnevi obiskali tiskarno, je bilo že vse nared za ta enkratni dogodek.

Obvestilo izletnikom

Uprava Primorskega dnevnika obvešča bивše novinarje, tiskarje in druge sodelavce Primorskega dnevnika in Založništva tržaškega tiska, ki se bodo udeležili avtobusnega izleta na Vojsko ob proslavi štiridesete obletnice partizanske tiskarne »Slovenija«, da bo odhod avtobusov v soboto, 29. septembra, ob 7.45 s Trga Ulpiano izpred sodne palače. Organizatorji priporočajo primerno obutev in obleko za sedanji vlažni letni čas.

V soboto bo voda ponovno zagnala turbino, da bo generator s svojo elektriko pognal brzotiskalni tiskarski stroj v tiskarni »Slovenija«. Ponovno bo zagledala luč prva tiskana številka Partizanskega dnevnika, predhodnika našega Primorskega dnevnika. Tega dogodka ne bi smel nihče od udeležencev proslave zamuditi, toliko bolj, ker so uredili dostop po stari kurirski poti iz Huma v tiskarno. Višinska razlika je tu malenkostna, dva nekoliko bolj zahtevna odseka so zavarovali z vrvmi, da se na to pot lahko odpravi vsa kdo, saj je iz Huma do tiskarne tudi za priletnega in počasnega pešca le 20 minut hoje. Navsezadnje pa lahko trdimo, da so se tudi po običajni strmi poti v grapo nad dolino Kanomljice, po kateri je glavni dostop v tiskarno, starejši obiskovalci bolje odrezali kot marsikateri mlajši neučakanec.

Vojskarji in Idričani so poskrbeli tudi za prijetno počutje udeležencev sobotnega slavlja. Srnjak, polenta, partizanski golaž in druge dobrote bodo pekli in kuhali ob domačiji v Humu. Poskrbeli bodo tudi za prevoz starejših udeležencev z Vojskega v Hum. Večina pa jo bo navsezadnje kar peš mahnila z Vojskega, saj je Hum oddaljen le pol ure. Organizatorji bodo seveda poskrbeli za smerokaze, da bodo za pešce skrajšali slabih 5 kilometrov gozdne poti v Hum.

Glasbeni september

VIDEM — V okviru sedmega glasbenega septembra v Vidmu bodo v spomin na tisočletnico ustanovitve Vidma priredili v avditoriju Zanon drugi natečaj mladih pianistov Italije, Avstrije in Jugoslavije. Tekmovanje se bo zaključilo 30. septembra, na njem pa lahko sodelujejo pianisti rojeni po letu 1951.

V okviru tega natečaja bodo priredili tudi tečaj v igranju klavirja in kitare.

V Famiglieri Cristiani zanimiv članek o Beneških Slovencih

Revija (1,6 milijona izvodov na teden) v celoti podpira boj naših rojakov za osnovne narodne pravice

Takole izgleda naslov ilustriranega članka v reviji Famiglia Cristiana o Beneških Slovencih

»Questi italianissimi sloveni« (Ti zelo italijanski Slovenci), tako je avtor Pier Michele Girola naslovil članek, ki na dveh straneh revije »Famiglia Cristiana« (1,6 milijona izvodov na teden) z dne 16. septembra letos v besedi in sliki predstavlja Slovence iz videmske pokrajine. Na zgoščen način opisuje beneške doline in ljudi, njihovo težko preteklost in problematično sedanost ter utemeljuje njihove zahteve po vključitvi v globalni zakon za zaščito slovenske narodnostne manjšine v Italiji kot osnovo za prihodnost.

Benečija želi zaščititi svojo starodavno kulturo in si znova pridobiti tradicionalno samostojnost, ki sta jo skušali zadušiti najprej habsburška monarhija in nato italijanska država, ugotavlja pisec. Seveda je bil največji kamen spotike slovenski jezik, od nekdanjega preganjanja in najbolj brutalno teptan pod fašističnim režimom. Vse do leta 1933 so v 64 farah videmske pokrajine maševali v slovenščini, nato pa se je s prepovedjo rabe slovenskega jezika začela prava vojna proti vsemu, kar je bilo slovenskega pa tudi proti duhovnikom, označenim za nasprotnike omike, za avstrijakante in antiitalijane. Druga svetovna vojna je Benečanom prinesla nove preizkušnje za njihovo narodnostno istovetnost, osvoboditev pa gospodarsko nazadovanje in emigracijo ter počasno umiranje nekoč cvetočih dolin. V enajstih skoraj povsem slovenskih vaseh, kjer je po podatkih

ljudskega štetja leta 1911 živelo 40 tisoč ljudi, jih je danes komaj 15 tisoč. Tisočji Benečanov so šli v svet »s trebuhom za kruhom«, vsaj 40 tisoč pa jih je v Furlanski nižini, je avtor članka povedal Ferruccio Clavara in dodal, da je duhovnikom beneških dolin vlil novega upanja in poguma videmski škof Battisti. Obujajo se tudi kulturni krožki in gibanja, verniki pa so se s pozivom za priznanje svojih narodnostnih pravic obrnili tudi na papeža.

Bitka vsekakor ni lahka, ugotavlja pisec, saj so odpori še zelo močni, štiridesetletnega strahu pa se ni moč znebiti preko noči. Danes se zdi — nadaljuje — da bo zakon za slovensko manjšino po tolikih »ne« vendarle zajel tudi ozemlja v videmski pokrajini in bodo tamkajšnji Slovenci dobili dvojezično šolo. Obljubljena jim je tudi gospodarska pomoč, ki naj omogoči povratek izseljencev in zaposlitev številne mladine, ki je ostala doma.

Med Benečani je še vedno živa misel Ivana Trinka in z njo kulturne in politične tradicije. V preteklih letih pa smo bili priče politične razcepitve med tamkajšnjimi katoliki in ustanovitve posebnega gibanja zunaj KD. Danes so se odnosi izboljšali in govori se o bližnji združitvi odcepljenega dela z matično stranko. Benečija noče umreti, temveč preživeti s svojimi tradicijami, jezikom in državno pripadnostjo, kot je to storila že pred več kot tisoč leti.

Tak je spobuden zaključek avtorja članka Girola, ki mu je s podatki in presojo razmer v Benečiji pomagal Ferruccio Clavara. Prelepi posnetki krajine, zgodovinskih pričevanj in beneških domačij dopolnjujejo podobo, ki jo o Slovencih v videmski pokrajini ponuja ena najbolj branih italijanskih revij, katoliška »Famiglia Cristiana«. Spodbuden korak, ki italijansko javno mnenje na dostopen način seznani s tako malo znano in obrobno problematiko, o kateri je bilo v preteklosti primerneje molčati. Korak, ki se pridružuje tistim, ki jih je že pogumno napravil videmski škof Battisti in ki daje upati, da je končno napočil tremutek poravnave dolgov, ki si jih je italijanska država nakopičila s svojim krivičnim zadržanjem do Slovencev v videmski pokrajini.

Zakonski osnutek o varstvu okolja

TRST — Nov zakonski osnutek o predelavi odpadkov, ki ga je poseben deželni odbor sestavil na osnovi dveh zakonskih predlogov in sicer večine in KPI, je bil v središču pozornosti na zadnji seji komunistične svetovalske skupine v deželnem svetu.

Komunistični svetovalec Riuscetti in Lanzerotti, podpisnika zakonskega predloga KPI, sta o novem normativu, ki bo predmet še bolj poglobljene preučitve, izrazila precej pomislekov in kritičnih pripomb. Sestavljalci zakonskega osnutka niso, po njunem mnenju, upoštevali glavnih smernic komunističnega predloga, predvsem pa nov zakon ne ustreza potrebam. Precej pomanjkljiv je, po mnenju komunistov, glede na vprašanje zaščite okolja, na organizacijo smetarske službe, ki bi jo morala po predlogu KPI prevzeti posebna »služba okolja«. Odlučno pa je bila kršena tudi temeljna zahteva komunističnega predloga o predelavi in ponovni rabi odpadkov.

VIDEM — Podtajnik za kulturne dobrine v italijanski vladi Giuseppe Galasso je na parlamentarno vprašanje komunističnih poslancev Baraccettija, Gasparotta in Polesella odgovoril, da obnova Furlanije po potresu leta 1976 napreduje po načrtanem programu.

Sklad stotih milijard lir so razdelili na pet let, prve milijarde pa so že porabili za obnovo zgodovinskega središča v Huminu, za popravilo stolnih cerkev v Pordenonu, Huminu in Čedadu ter še za drugo.

Petričič na seji komisije za kulturo Zaskrbljenost zaradi odlašanja razprave o zaščiti

VIDEM — Pokrajinski svetovalec Pavel Petricig (KPI) je na zadnji seji komisije za kulturo videmske pokrajine izjavil, da KPI nima bistvenih pripomb glede poteka parlamentarne razprave o zakonskem osnutku glede jezikovnih manjšin. Poudaril pa je, da je zaskrbljujoče dejstvo, da razprava o zakonu za slovensko narodnostno skupnost ne poteka v senatu z enako hitrim tempom, kot ga je predvideval sporazum o vzporednih razpravah. To pa se dogaja zaradi političnih razhajanj, ki so še danes prisotna in ki bi jih bilo treba premostiti z diskusijo, ki naj stvari razjasni. Prav zato je Petricig vprašal predsednika komisije za kulturo Cominija, naj posveti sestanek komisije prav vprašanju zaščite Slovencev in naj povabi na razpravo senatorje in poslance ter upravne organe videmske, gorške in tržaške pokrajine.

Dejstvo je namreč, da so se na videmski pokrajinski poslanci Fortuna, Baraccetti in Bressani srečali s komisijo za kulturo, s pokrajinskim odbornikom iz Pordenona Chiariotom in načelnikom gorške pokrajinske komisije za kulturo Bergaminijem, pa še s strokovnjaki in tiskom. Na omenjenem sestanku so furlanski poslanci komentirali zakonski osnutek o zaščiti jezikovnih manjšin in razložili, zakaj je prišlo do določenih sprememb. Dejali so, da zaradi raznih pritiskov zakonskega osnutka parlament ne bo sprejel avtomatično.

Fortuna je dejal, da je tematika dokaj kompleksna in poudaril, da je bilo treba narediti določene izbire, med temi je tudi ta, da se dodeli deželam vrsta kompetenc. Poslanec Baraccetti je dodal, da se je treba izogniti maksimalističnim rešitvam, ki bi itak prišle navzkriž s posameznimi stvarnostmi. Poslanec Bresani pa je poudaril, da je razprava še odprta in dejal, da so morebitni predlogi za popravke s strani Kršćanske demokracije odvisni od tega, koliko bo znala komisija strniti stališča. Naglasil je, da so potrebni sporazumi, saj se šele na tak način lahko prepreči, da bi se med razpravo v poslanski zbornici poudarjale razlike med posameznimi skupinami. Takšno poudarjanje razlik bi bilo seveda lahko nevarno in neplodno.

Pokrajinski odbornik iz Pordenona Chiariotto je vztrajal, da mora biti jezikovni pouk prepuščen želji posameznika. Treba pa je posplošiti pouk o furlanski kulturi. Predsednik pokrajinske komisije za kulturo iz Gorice je obrazložil pomisleke, ki prihajajo iz Gorške. Pomisleki temeljijo v posebnem zemljepisnem in etničnem položaju te pokrajine. Tajnik Furlanskega gibanja Adriano Ceschia je izrazil nasprotovanje k besedilu zakonskega osnutka. Profesorica na videmski univerzi Silvana Schiavi pa je poudarila, da je v šoli treba uveljaviti in ovrednotiti poznavanje dveh jezikov.

Trgatev na Koprskem v polnem razmahu

Na Krasu bodo pričeli trgati čez dva tedna

KOPER — Tu se je začela trgatev v vinogradih koprškega Vina Koper, dva tedna kasneje pa naj bi grozdje začeli obirati tudi na Krasu. Okoli 370 trgačev naj bi pridelek koprške kleti pospravilo v mesecu dni, medtem ko trgatev na Krasu naj ne bi bila daljša od dveh tednov.

Trgatev na Koprskem narekuje predvsem deževno vreme in bojazen, da bi grozdje začelo gniti. Približno 220 sezonskih trgačev iz okolice Kruševca in 170 delavcev Vina Koper bo začelo obirati grozdje malvazijo in merlot, čez nekaj dni pa tudi refoska in kaberneta. Naslednji teden bodo s trgatvijo začeli tudi zasebni vinogradniki. Pri Vinu Koper računajo, da bodo na družbenem sektorju dnevno natrgali 22 do 27 vagonov grozdja za časa trgatev pa bo, kar 50 delavcev delalo na predelavi, od teh tretjina na klasični predelavi vina.

Za letošnji pridelek menijo, da bo povprečen, zagotovo pa bo zaradi neugodnega vremena v zadnjih dneh grozdje vsebovalo manj sladkorja kot lani. Koprška klet bi morala letos pridelati 550 vagonov grozdja, od tega 450 vagonov iz svojih vinogradov in 100 vagonov od kooperantov. Konec tedna bodo na zboru kooperantov določili tudi letošnjo odkupno ceno grozdja, pri čemer se bodo držali načela, da bo najbolje nagrajeno kakovostno grozdje z optimalno sladkorno stopnjo.

Na Krasu predvidevajo, da bi s trgatvijo začeli okoli 10. oktobra. V kleti TOK Vina Kras pa bodo letos iztisnili približno 240 vagonov grozdja kooperantov in 40 vagonov iz družbenega sektorja. Količinski pridelek na Krasu bo v primerjavi z lanskim letom manjši približno za četrtino.

IZTOK UMER

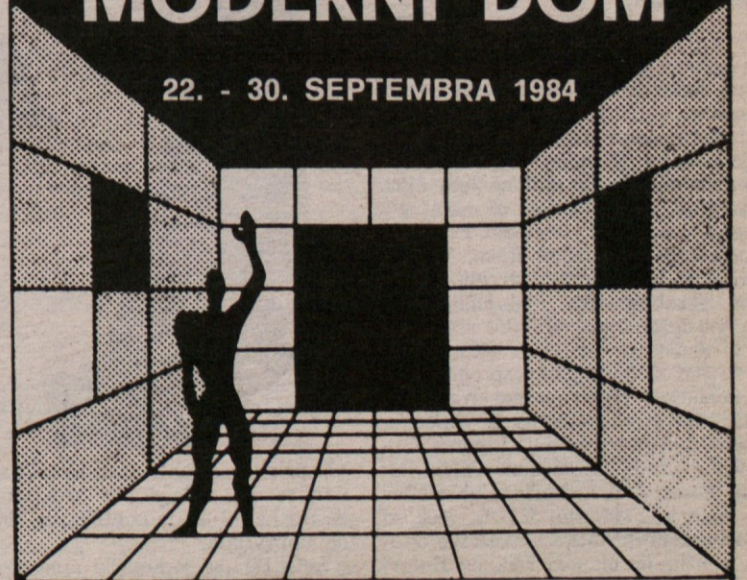
ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI

31. SEJEM

CASA MODERNA
MODERNI DOM

22. - 30. SETTEMBRE 1984

URNIK: ob delavnih 16. - 23.
sobota in nedelja 9. - 23.

SEJMIŠČE TORREANO DI MARTIGNACCO

Zaradi pomanjkljivega izvajanja sporazuma

KGS pismeno zahtevala sestanek o hitri cesti

Kraška gorska skupnost je v prejšnjih dneh odposlala pismeno zahtevo deželni odborniku za promet in prevoze, da bi čim prej sklical sestanek med podpisniki okvirnega sporazuma o gradnji hitrih cestnih povezav v tržaški pokrajini, na katerem bo treba globalno in natančno preveriti izvajanje njegove vsebine, kakor tudi vrsto novih problemov, ki so pozneje prišli do izraza.

V pismeni zahtevi se uvodoma ugotavlja, da sta od začetka gradnje velikih cestnih povezav minili že dve leti in da so nekateri problemi, ki so nakazani v Izjavi o gradnji avtocestnih zvez in v priloženem Okvirnem sporazumu, ki še čakajo na rešitev. Od podpisa sporazuma so se pojavili še drugi, med katerimi oni, ki jih je odprla razsodba ustavnega sodišča št. 223 iz julija 1983 glede določevanja razlastitvenih odškodnin. V pismu KGS tudi navaja, kateri so problemi, ki se prepočasi ali pa sploh še ne izvajajo; ti so:

- polno in zadovoljivo izvajanje okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku tako za lastnike zemljišč kot za lastnike hiš v Ul. Castelliere in Rio Spinoletto;
- posegi v korist kmetijskega sektorja;
- izredno finansiranje Kraški gorski skupnosti za finančno leto 1985;
- konferenca o teritoriju;
- razlastitve, ki se nanašajo na povezavo med državni cestama 14 in 202.

Sicer pa tudi že sam sporazum, ki je bil podpisan 21. 12. 1982, predvideva periodična srečanja med podpisniki za stalno preverjanje stanja. In prav na ta člen sporazuma se sklicuje predsednik KGS Budin, ko poziva deželnega odbornika, naj čim prej skliče skupni sestanek podpisnikov. Na njem je potrebno čim prej najti primerne rešitve odprtim problemom, poudarja predsednik KGS, in zaščititi upravičene interese razlaščenec in celotne zainteresirane skupnosti ter obenem zagotoviti najugodnejše pogoje za nadaljevanje gradnje velikih cestnih povezav.

Pismena zahteva je bila v vednost odposlana tudi ostalim podpisnikom sporazuma: dolinskemu, devinskemu, repenškemu, repenškemu, zgornjemu in tržaškemu županu, družbi ANAS, Kmečki zvezi, Konzorciju Naša zemlja, federaciji Coltivatori diretti in gradbenim podjetjem Place Moulin, ICIR, Grassetto in Palmieri e Toto.

Včeraj predstavili repertoar gledališča Verdi V letošnji operni sezoni devet abonmajskih predstav

Kot da bi bilo treba še eno potrdilo o finančni krizi gledališč: tudi tržaška operna hiša »Verdi« preživlja hude čase. In na te strune ubrana je tekla tudi včerajšnja tiskovna konferenca v Novinarskem krožku, na kateri so predstavili letošnji repertoar te tako pomembne ustanove. Skratka, sredstev ni, a kljub temu je vodstvu »Verdija« uspelo tudi za to sezono ohraniti v repertoarju devet naslovov, kar je po svoje rekord.

Tako župan Richetti kot Giampaolo de Ferra in Giorgio Cesare so opozorili na težavno stanje, pri tem pa poudarili tudi pomen pristopa sponzorjev pri financiranju kulturnih dejavnosti in umetniških ustanov. Želeli »bi torej bilo, da bi se oglašili nekakšni mecen, ki bi lajšali rane gledališčem in jim omogočali nemoteno umetniško delo in poslanstvo. Tak sponzor je pri »Verdiju« zaenkrat le družba Siemens (Teatro stabile ima tri »mecene«, naše gledališče pa jasno nobenega) in zaželeli bi bilo, je ostro podčrtal tržaški župan, da bi temu zgledu sledili tudi drugi.

Srž včerajšnje tiskovne konference

pa je bila vsekakor predstavitev letošnjega repertoarja. Umetniški vodja tržaške operne hiše Raffaello de Banfield je razložil, da je sestavljalce programa vodila želja nuditi občinstvu zanimive predstave. Res je, da letos ni naslediti na repertoarju absolutnih novosti, po drugi strani pa je tudi to res, da bodo predstavljene take opere, ki ne najdejo pogosto prostora na odrih italijanskih lirskih hiš. Vodilo vsega je bilo vključevanje »predstavnike« vseh štirih velikih evropskih opernih tokov, to je francoskega, slovanskega, nemškega in seveda italijanskega.

In kaj nudi letošnji abonma gledališča Verdi? Prva letošnja premiera (povezana z gala večerom — večerne obleke zažele!) bo že 18. oktobra, ko bo gledališče napolnila glasba opere »Sampson in Dalila« Camilla Saint-Saënsa (v glavnih vlogah Maria Luisa Nave — alternacija Petra Malakova, Carlo Cossutta in Dario Zerial, torej dva pevca slovanskega rodu). Tej bo sledila Puccinijeva »Madama Butterfly« (9. novembra), medtem ko bo 1. decembra na sporedu Gluckova opera »Orfej in Evridika«. Konec istega me-

seca (20. decembra) bo premiera Debussyjeve »Pelléas et Mélisande«, 18. januarja pa bo prva premiera v novem letu: šlo bo za gostovanje »Ballet du Grand théâtre« iz Ženeve, torej baletna predstava.

Naslednja, 8. februarja, bo premiera Donizettijeve »Lucie iz Lamermoor«, 2. marca Menottijev »Konzul« (pel bo tudi Ivan Sancin), 2. aprila pa Verdijev »Macbeth« z Geno Dimitrovo in Pierom Cappuccilljem. Zadnja premiera letošnje abonmajске sezone bo na sporedu 23. aprila in to bo »Jenufa« Leosa Janečka.

To je torej letošnji repertoar tržaške operne hiše. Vpisovanje abonmajev se bo začelo danes in zaključilo 14. oktobra, stari abonenti pa lahko potrdijo svoja mesta do 7. oktobra.

● Na sedežu Tržaškega združenja za esperanto v Ul. Trento 1 je v teku vpisovanje v tečaj mednarodnega jezika esperanta za začetnike in starejše. Trimesečni tečaj se bodo pričeli 5. oktobra, vpisovanje pa poteka vsak torek in petek od 19.30 do 21.30, tudi po telefonu 60523.

V nedeljo v Križu srečanje s pobrateno skupnostjo Griblje

Na pobudo KD Vesna, ŠD Mladina in krajevne sekcije VZPI - ANPI bo v nedeljo v Križu srečanje s pobrateno krajevno skupnostjo Griblje. Stiki med gribeljskimi in med kriškimi organizacijami se razvijajo že nekaj let, septembra lani pa je prišlo do pobratenja in do podpisa listine o prijateljstvu in sodelovanju. Ob priliki pobratenja, ki je bilo v Gribljah, so kulturni program pripravili Križani, sedaj pa jim Balokranjci vračajo obisk.

Goste iz Slovenije bodo Križani pričakali ob 12.30 pred vaškim spomenikom padlim v NOB, kjer jim bo v pozdrav igrala godba na pihala Vesna, nakar bo polaganje vencev in krajsa slovesnost. Osrednja kulturna prireditve bo popoldne v domu Alberta Sirkarja z nastopom gribeljskega pevskega zbora, tamburaškega ansambla in folklorne skupine. Prireditve se bo začela ob 17. uri. V mali dvorani kriškega doma ali pa na dvorišču (če bo vreme temu naklonjeno), bo nato družabnost s plesom ob zvokih Belokranjskega tria. Poleg kulturne prireditve bodo na sporedu tudi športna srečanja.

Skupnost Družina Opčine obvešča, da bo v petek, ob 8.30 v Bazovici stekla enodnevna nabirka odpadnega papirja, cunj in stare obleke za pomoč handikapiranim.

TRŽAŠKO GOSPODARSTVO V OCENI INDUSTRIJCEV

Izvršni odbor krajevnega združenja industrijcev je prvo sejo po poletnem presledku posvetil proučitvi gospodarskih razmer na Tržaškem. Te so po njegovem splošno zaskrbujoče.

Mimo tržnih težav, ki se jim je izognila redkokatera panoga, in izboljšanja položaja v maloštevilnih strokah, ki naj bi tudi sicer bilo kratkotrajno, so industrijci izrecno poudarili nereseno vprašanje o krizi v podjetjih z državno soudeležbo. Ne samo, nad nekaterimi družbami se celo razgrinjajo še dodatni temni oblaki. To je primer Tržaškega Lloydja, ki je še vedno brez pooblaščenega upravitelja in mu grozi okrnitev trgovskih dejavnosti.

Vodstvo združenja je obsodilo hude in v mnogočem neupravičene zamude v poslovanju za odobritev vsedravnih finančnih in siceršnjih posegov v korist tržaškega gospodarstva. Prav tako se je obregnilo ob dejstvo, da se velika javna dela dajejo v zakup podjetjem s sedežem izven tržaške pokrajine, toda s pripombo, da so nekatere ustanove zadnji čas le pozornost na ta problem, kar dokazuje preureditev pomorske postaje.

Če so javna podjetja v finančni stiski, pa lahko zasebni podjetniki sedaj računajo na sredstva, ki jih predvideva deželni zakon 30 v obliki prispevkov za naložbe. Predsednik združenja Federico Pacorini je pozval zato podjetništvo, naj čimbolj izkoristi te možnosti in zarisali nove razvojne programe, hkrati pa

povabil pristojne oblasti, naj pospešijo sprejemanje ustreznih prošelj in sproščanje razpoložljivih sredstev.

Izvršni odbor se je dotaknil tudi vprašanja deželne enotnosti vprico množitve separatističnih teženj in poskusov porazdelitve deželne ozemlja na vplivnostna območja. Deželna zveza industrijcev — je bilo rečeno — se je v posebni resoluciji izrekla proti takšnim pojavom in se opredelila za enovito razvojno načrtovanje.

Novembra bo zasedal v Trstu glavni svet deželne zveze industrijcev, kar je po mnenju tukajšnjega združenja znamenje posebnega posluha za probleme našega mesta.

Konec leta konferenca o obrtništvu

Deželni odbor je sklenil konec letošnjega leta sklicati 1. konferenco o obrtništvu v deželi F-JK, ki naj opozori na veljavo, pa tudi na težave tega gospodarskega sektorja, v katerem deluje 34.000 podjetij. Na tem srečanju bodo posebno pozornost namenili zakonodajni in upravni dejavnosti deželne vlade in zarisali nove razvojne smernice.

● Zaradi vzdrževalnih del na napravah za začenjajo bo predor pri Montebellu zaprt od danes, ob 23. uri do jutri zjutraj, ob 5. uri.

Danes v Dolini predstavitev dveh novih knjig treh domačih avtorjev: Čuka, Mermolje in Bufona

V domači kleti pri Ladiju Kocjanu v Dolini bo danes ob 18.30 predstavitev dveh novih leposlovnih del, katerih avtorji so Milan Bufon - »Rondo« in pa pesnika Ace Mermolja in Marij Čuk, ki sta dala svoji skupni knjigi naslov »Igra v matu«.

Brez dvoma bo predstavitev obeh novih del, ki sta izšli v založbi Založništva tržaškega tiska, pomemben kulturni dogodek, tako zaradi imena avtorjev samih, kot tudi zaradi ambienta, ki tokrat ne bo v Trstu, temveč v hiši prijaznega, vsem dobro znanega domačina, vinogradnika Ladija Kocjana, ki je dal rade volje na razpolago svoje kletne prostore, v katerih bo prireditve potekala.

Rekli smo, da je Ladi Kocjan znani vinogradnik, ki ima vsako leto tudi svojo osmico in bi bilo torej skorajda odveč opisovati, kje stoji njegova hiša in kako priti do nje. Za tiste, ki pa le morda ne poznajo tako dobro Doline, povemo, da je dovolj, da se pripeljejo v vas, pustijo svoj avto na parkirišču pred društveno gostilno in tam povprašajo po Ladiju.

Večer, ki ga bosta uvedla, s predstavitev obeh knjig, Ivanka Hergold in Peter Kolšek, bo torej vsestransko zanimiv in prav gotovo tudi prijeten.

Z otvoritvijo razstave »Ars copianti« začenja Galerija v Tržaški knjigarni danes svojo sezono

Tudi Galerija v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška začenja svojo letošnjo sezono in sicer z otvoritvijo razstave »Ars copianti«, ki bo danes ob 17.30.

Gre za razstavo aksonatov »copy art«, ki je bila pripravljena v sodelovanju z »Gruppo 78«. Pri razstavi sodelujejo Maurizio Armellini, Paolo Cantarutti, Piermario Ciani, Alessio Curto, Roberto Steve Gobesso in Alessandro Mlach, razstavo pa je pripravila Maria Campitelli, ki je napisala tudi nekaj uvodnih besed ob otvoritvi razstave, ki predstavlja prav gotovo novost v že tako bogati in razvejani dejavnosti Galerije v Tržaški knjigarni.

Iz njenega uvodnika povzemamo, da je prejela ta nova zvrst umetnosti prvo uradno priznanje leta 1970 na XXXV. beneškem Bienalu, v ZDA pa so nekateri umetniki »Copy-art« že opravili doktorat pri Art Institutu v Chicagu. Sedaj je že govor o različnih generacijah copy — umetnikov in o njihovih različnih tehnikah, ki se vse bolj uveljavljajo tudi v Italiji, pa tudi na našem področju.

Otvoritev razstave bo nudila priložnost za razpravo, oziroma srečanje na temo aktualnih problemov, ki zajemajo prav to zvrst umetnosti.

Razstava bo odprta do 10. oktobra od torka do sobote in sicer od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Leta 1713 so kmečki punti zajeli tudi Devin

Devin (Drugi del)

O tem pričajo sorodstvene vezi med devinskimi grofi in nekaterimi furlanskimi rodbinami in posestmi devinskih gospodov v Furlaniji. Okoli leta 1100 je bila ta rodbina že v gradu, kot pričajo podatki, ki pišejo o prvem znanim pripadniku te rodbine leta 1139. Leta 1366 so se Devinci z vsemi gospostvi in posestvi (Devinom, Premom, Senožečami, Gotnikom, Reko, Vepincem in Moščenicami) podvrgli avstrijskim Habsburžanom. Priključili so se jim kot deželni gospodje. Ko so Devinci v nemškem rodu leta 1399 izumrli, so jim sledili njihovi sorodniki, ki se imenujejo po švabskem Walseeju. Leta 1472 je Rajnprecht iz Walseeja prodal zgornji in spodnji Devin ter okoličico z vsemi podložniki, vsemi, uradno, posestvi in dohodki Habsburžanu, cesarju Frideriku III. L. 1509 so Habsburžani devinsko glavarstvo izročili v užitino članom rodbine Hofer, od leta 1587 pa nosi naslov devinskih gospodov rodbina Thurn und Taxis, katere naslednik je tudi današnji lastnik grada. V prvi polovici 16. stoletja so nastali hudi nesporazumi, ali naj Devin pripada Kranjski ali Goriški, vendar so ga določili za sestavni del Kranjske, ki ga je politično in finančno upravljala.

Leta 1713 se je kmečki punt razširil do Devina. Po Grafenauerju je približno 7000 kmetov obklopol grad. Na oblegovalce so streljali s topovi, jih nekaj pobili, druge pa razpršili. V spomin na ta punt je Kmečka zveza l. 1974

postavila na trgu dvojezičen spomenik. V obdobju 1820 do 1830 se je sem priselilo več čožotskih ribiških družin iz Chioggie pri Benetkah. Proti koncu prejšnjega stoletja je bila tu zgrajena tovarna za konzerviranje rib. Predvsem zaradi prevoza žita k mlinom ob Timavi je bil Devin za Tržičem najpomembnejše pristanišče na Goriškem. Med prvo vojno je bila

vas v neposredni bližini fronte, zato so se domačini izselili v begunska taborišča v Avstriji in na Madžarskem ali pa k sorodnikom in znancem v bližnje zaledje.

Med zadnjo vojno je vas aktivno sodelovala v OF. Nekateri vaščani so še v obdobju fašizma sodelovali pri tajni organizaciji, ki je bila v stiku s skupino okrog bazoviških junakov Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Ta skupina je redno razdeljevala propagandne letake in se zbirala na sestankih Tajne organizacije Borba. Nekateri domačini so se vključili v partizane, nekateri pa so se borili v zavezniških vrstah. L. 1944 so Nemci vse moške od 16. do 65. leta odpeljali na prisilno delo v Nemčijo, 4 domačine pa v koncentracijska taborišča. Pred letalskimi napadi so se domačini zatekali v kraško jamo na Škrnici na v. robu naselja ali pa v jamo na gmajni pod železniško progo, ki so jo izkopal med prvo vojno avstrijski vojaki in je zdaj zasuta. V l. 1944 so Nemci v devinskem gradu organizirali različne tečaje za častnike in podčastnike domobranskih enot, med njimi tudi SNVZ (Slovenski narodnostni varnostni odbor). Poleti l. 1944 so Nemci pod Bokadi-

nom ustrelili dva partizana, ki sta pokopana na devinskem pokopališču pri kapelici. Stiki s partizanskimi enotami v Devinu niso bili zelo pogosti, ker je bila vas težko dostopna. Vseeno pa je med drugim delovala slovenska šola, ki pa je bila zaprta po aretaciji in deportaciji učiteljice Zorke Legiša 28.8.1944. Učiteljica Zorka Legiša, s partizanskim imenom Ksenija, je bila povezana z NOB, oddajala poročila ter hodila po navodila na ozemlje, ki je bilo pod partizanskim nadzorstvom. V vasi sta padla dva partizana, dva pa sta umrla v koncentracijskih taboriščih. Ob 30. obletnici osvoboditve je občina na devinskem trgu odkrila spominsko ploščo.

(Se nadaljuje)

Vse, ki bi se hoteli oglašiti v zvezi z opisi krajev, ki si bodo tu sledili, toplo vabimo, da svoja dopolnila, kritične pripombe in popravke posredujejo uredništvu Primorskega dnevnika ali SLORL.

Koristna in dobrodošla bo vsakršna pripomba, tudi takšna, ki jo boste mimogrede telefonsko sporočili.

V Trstu se ogrevajo za vstop melonarjev v deželno koalicijo

Upravna in politična dejavnost na Tržaškem, ki je po poletnem premoru spet zaživela z zasedanjem pokrajinskega sveta, je že pod vtisom politične krize, ki lebdi nad deželno vladjo. V zvezi s položajem na deželi, ki je v marsičem povezan s tržaško problematiko, so se včeraj sestali pokrajinski tajniki šestih strank, ki sestavljajo koalicijo na občini in na pokrajini. Predstavniki LpT, KD, PRI, PLI, PSDI, in SSK so potrdili veljavnost političnega sporazuma, ki jih veže od konca maja ter podčrtali, da je bilo takrat tudi rečeno, da bo v zameno za vstop v tržaško koalicijo Lista čimprej postala sestavni del deželne odbora. Obenem pa so tajniki šestih strank spet pozvali PSI, da vstopi v koalicijo in tako prispeva svoj delež k obrambi interesov mesta.

Poziv za vstop LpT v deželni odbor, ki prihaja iz Trsta, bo gotovo vplival na pogovore na deželni ravni, ki se bodo nadaljevali v torek. Socialisti so se podobno kot deželni tajništvi PSDI in PRI že izrekli, da ne marajo melonarjev v deželni odbor, za kar se največ ogrevajo demokristjani, ki bi izkoristili morebitne spremembe v odboru, da vsilijo svojim zaveznikom deželnega tajnika Biasutija za predsednika deželnega odbora.

Vrsta opravil po nasvetih strokovnjaka inž. Vitjana Sancina »Trgatev je že tako blizu, da je treba...«

Pričakovanje na trgatev je letos drugačno od običajnih. Vinogradniki se z zaskrbljenostjo ozirajo po svojih trtah, ki ne obetajo nič kaj dobrega. Nestanovitno in malo sončno vreme med poletjem ter sedanje že dolgotrajno deževje sta opravili svoje, tako da se vinogradnikom obeta kar precejšnja škoda. Proti vremenskim nevarnostim so brez moči, preostaja pa jim to, da se na trgatev še sedaj dobro pripravljajo in sprejemajo vse tiste potrebne ukrepe, da bi bil končni proizvod v sedanjih pogojih čim boljši. O pripravi na trgatev smo se zato pogovorili s strokovnjakom inž. Vitjanom Sancinom, ki je rade volje posredoval vrsto koristnih nasvetov.

Kaj lahko pričakujemo, smo ga najprej vprašali, od letošnje trgateve po tako slabem vremenu? Zdravstveno stanje grozdja, kar mi je znano, še ni trenutno zaskrbljujoče; sicer se predvideva, da se bo poslabšalo, ker tako vreme pospešuje razvoj botritisa ali sive plesni. Nekateri še naprej škropijo in nalagajo na trto zaščitna sredstva, kar po mojem ni primerno: trgatev je že tako blizu, da tako visoke in prepozne doze škropil negativno vplivajo ne samo na vrenje, ampak tudi kasneje na kvaliteto vina.

Kaj torej preostaja vinogradnikom?

Na trgatev se morajo pripraviti čim bolje; v letošnjem letu bo igrala temperatura v kleti eno bistvenih vlog, kajti napovedujejo hladno in deževno vreme, kar je za trgatev neugodno. Zato je treba posvetiti sprejemu in predelavi grozdja v kleti posebno pozornost in skrb.

Kateri so ukrepi, na katere se mora vinogradnik pripraviti?

V poštev pride tretiranje grozdja, oziroma mo-

šta, s kalijevim metabisulfitom, to je snovjo, ki preprečuje raznovrstne bolezni vin in uravnava vrenje. Pomembno vlogo igrajo tudi selekcionirane kvasovke, zaradi česar je primerno, da si jih vinogradniki pravočasno nabavijo in pripravijo vrelni nastavek. Z uporabo selekcioniranih kvasovk namreč steče fermentacija veliko hitreje, poleg tega pa se pri tem biotehničnem procesu tvori bistveno manjša količina nezaželenih snovi (ocetne kisline, metilni alkohol...). Tretji faktor za boljše vrenje pa je temperatura, ki naj se giblje v kleti od 18 do 23 - 25 stopinj C. V primeru, da je klet po naravi poti hladnejša, ali temperatura nižja od navedenih vrednosti, je potrebno prostore segreti. Tu pridejo v poštev zlasti električne peči.

Zakaj so potrebni ti pristopi?

Uporaba selekcioniranih kvasovk igra izredni pomen zlasti v deževnih letih, ko so jagode na grozdu izprane in se na njih nahaja razmeroma nizko število glivic - kvasovk. Tako grozdje, oziroma mošt pridelan iz njega, navadno pozno zavre, oziroma steče fermentacija zo' o počasi. Bistveni pomen dodajanja čiste kulture kvasovk je v tem, da spremenimo začetno razmerje med tako imenovanimi zdravimi in koristnimi kvasnicami in pa škodljivimi. Vrenje bo steklo veliko hitreje in zelo se bo zmanjšala možnost tvorbe za človeški organizem strupenih spojin (ocetne kisline, metilnega alkohola...). Selekcionirane kvasovke namreč spremenijo sladkor v moštu v etilni alkohol, to je tisti alkohol, ki v neprevelikih količinah človeškemu organizmu ni škodljiv, ampak mu je dragocen vir energije.

Čemu pa koristi uporaba kalijevega metabisulfit?

Njegova uporaba v pridelovanju vina je pač nujno zlo; če ga uporabljamo v prevelikih količinah je škodljiv, če pa v nižjih razmerjih je za človeški organizem neškodljiv, a še vedno učinkovit proti številnim boleznim in napakam vina. Z dodajanjem tega preparata uničimo škodljive kvasovke v moštu, ne uničimo pa tako imenovanih žlahtnih kvasovk, ker so odpornejše. V tem primeru deluje žveplo kot antiseptik. Druga pomembna vloga pa izhaja iz dejstva, da žveplo, ki se nahaja v kalijevem metabisulfitu prepreči porjavenje mošta, oziroma vina.

Kot tretji faktor ostaja še temperatura v kleti; kaj bi povedali s tem v zvezi?

Optimalna temperatura delovanja žlahtnih kvasovk je med 18 in nekeje 25 (za nekatere celo 30) stopinj C. Pri tej temperaturi kvasovke najbolje živijo; nižja in višja temperatura zavirata fermentacijo; zelo nizke in zelo visoke pa fermentacijo popolnoma zaustavijo. Iz tega pač izhaja, da v kleti, kjer te temperature ne nastopajo, umetno zvišamo oziroma znižamo temperatura mošta. Zvišamo tako, da grejemo z raznimi pečmi, znižamo pa tako, da prostor osvežujemo s hladnim zrakom in posode kjer mošt vre hladimo s hladno vodo.

Kakšno kvaliteto vina pa lahko pričakujemo v takih pogojih predelave grozdja?

V primeru, da grozdje ne bo močno načeto ali napadeno, bi morala biti kvaliteta letošnje letine razmeroma dobra, četudi bo grozdje vsebovalo nekoliko manj s'adkorja, vsebovalo pa bo višje količine (pro mile) kisline, ki daje vinu svežino in polnost okusa.

A.S.

Položaj na slovenskih šolah vsak dan resnejši

Katinara: skoraj dva tedna brez pouka

Na osnovni šoli Fran Milčinski že enajsti dan ni bilo pouka, že štiri dni pa je prazen tudi oddelek nižje srednje šole Sv. Ciril in Metod na Katinari. Položaj na obeh slovenskih šolah se iz dneva v dan slabša, otroci so izgubili skoraj dva tedna pouka, že spet pa moramo ugotoviti, da ostajajo pristojne oblasti, tako tržaška občinska uprava, ki mora preskrbeti posameznim šolam primerne učne prostore, kot tudi šolsko skrbništvo, ki bi moralo nadzorovati pouk na šolah, povsem križem rok. Doslej niso ne občinski upravitelji niti šolski skrbniki storili nič konkretnega, da bi se vprašanje prostorske stiske na Katinari premaknilo z mrtve točke.

Občinski odbornik za šolstvo Lucio Vattovani je včeraj predložil nekatere predloge, ki pa so za slovenske starše nesprejemljivi. Eden od predlogov predvideva pregraditev enega učnega prostora v šolskem posloju na Reški cesti, kjer delujeta oddelek slovenske nižje srednje šole in italijanska osnovna šola Silvestri. Slovenski starši se s takim predlogom ne strinjajo; to so jasno povedali odborniku Vattovanju že med njegovim ogledom obeh šol v sredo, 19. septembra. Zavrnitev predloga je jasno utemeljena: »Sedaj razpolaga nišja srednja šola v prvem nadstropju z dvema primernima učnima prostoroma«, pravijo slovenski starši. »Če bi eno od teh učilnic pregradili, bi

lahko šola razpolagala le z enim primernim prostorom, preostala dva bi bila za pouk neprimerna!«

Slovenske starše so tudi »zbadle« številke o učencih in dijakih, ki jih navaja Vattovani. Odbornik omenja 80 do 90 otrok. Obe slovenski šoli, osnovno in nižjo srednjo, obiskuje letos skupno 80 učencev in dijakov. To pomeni — pravijo slovenski starši — da bi morale oblasti preskrbeti prostore le kakim desetim učencem. Vse kaže, da občina ni zmožna dobiti rešitve niti za tako omejeno število otrok...

Tudi vest, da se bo občinski odbor šele v ponedeljek lotil katinarskega vprašanja, je naletela pri slovenskih starših na negativen odmev. »Namesto da bi vso stvar čimprej uredili, hočejo upravitelji prostorsko stisko še podaljšati.« je bila njihova ugotovitev. Odbornik Vattovani je včeraj po-

zval slovenske starše, naj pokažejo dobro voljo in prekinijo protestno akcijo, da se ne bi tako položaj še zaostрил. Za slovenske starše je poziv nesprejemljiv. »Ko bi prekinili svojo akcijo, bi Vattovani ne čez en teden, pač pa že naslednji dan pozabil na nas,« odgovarjajo starši odborniku in ga opominjajo, da je položaj na obeh šolah sedaj povsem enak položaju ob začetku šolskega leta. »Zato je najbolje, da sam odbornik pokaže dobro voljo in reši vprašanje, sicer se bo položaj zares še zaostрил,« je njihov odgovor.

Poleg odborništva za šolstvo je v vso zadevo globoko vpleten tudi drug organ, ki je doslej o vsem vprašanju že preveč molčal. Gre za šolsko skrbništvo, oziroma za šolskega skrbnika, ki mu načeluje.

Od začetka šolskega leta je bilo doslej 41 učencev šole Milčinski e-

najst dni brez pouka; tem se je v zadnjih petih dneh pridružilo še 39 dijakov nižje srednje šole. Svetoivansko didaktično ravnateljstvo in ravnateljstvo šole Sv. Ciril in Metod sta vse te dni sproti obveščali skrbništvo o stavki na šolah in ga opozarjali na vedno bolj zaskrbljujoč položaj na šolah. Na vsa ta pisma doslej ni bilo odziva; šolsko skrbništvo se še ni obrnilo do obeh ravnateljstev, da bi podrobneje izvedelo, kakšno je stanje na šolah, niti ni kontaktiralo ravnateljev. Skrbništvo se skratka vede, kot da bi bil na obeh šolah reden pouk!

Če je dejavnost pristojnih organov, občine in skrbništva pičila ali nična, pa se v teh dneh vrstijo sestanki staršev in vodstev šol. Sinoči so se sestali predstavniki slovenskih staršev, drevi ob 18. uri pa se bodo na Katinari sestali področna sveta didaktičnih ravnateljstev in zavodski svet šole Sv. Ciril in Metod.

● **Združenje AGMEN** vabi v petek, 23. septembra na koncert, ki bo ob 20.30 v gledališču Rossetti. Na koncertu bodo nastopili znani operni pevci, ki bodo izvajali skladbe Puccini, Rossini, Verdija in Masseneta. Izkušajček koncerta je namenjen združenju AGMEN, ki v naši deželi deluje v korist otrok, ki bolehalo za levkemijo in tumorji.

Prostorska stiska: interpelacija SSK in poseg PSI

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je vložil deželnemu odboru interpelacijo, v kateri želi izvedeti, kaj je deželni odbor ukrenil, da bi čimprej rešili težavni položaj na slovenski osnovni in nižji srednji šoli na Katinari v korist prebivalstva slovenskega jezika, ki tam prebiva, in v korist vsega tržaškega in prebivalstva vse dežele.

Vedno v zvezi z vprašanjem prostorske stiske na Katinari je načelnik svetovalske skupine PSI v deželnem svetu Gianfranco Carbone posegel pri šolskem skrbniku in pri tržaškem županu, da bi dobili rešitev za tako pereč problem.

Lažna policista v pripor

Dva moška sta se izdajala za policista, vendar sta slabo naletela in končala v priporu. Zgodilo se je pred-sinočnim v baru Sandro, Ul. Dandolo 1, ko sta v lokal vstopila zakrinkana moška ter zaprosila nič hudega slutečega 53-letnega Bruna Uravicha iz Ul. Navali 33 za cigareto. Slednji pa je zahteval, naj si prej snameta masko in burkeža sta ubogala ter se predstavila kot agenta oddelka za boj proti razpečevalcem mamil. Možkarja sta se celo skušala legitimirati z lažnimi dokumenti, nato pa Uravichu zagrozila, da ga bosta priprla. Uravichu je bilo neokusne šale dovolj in poklical je agente letečega oddelka. Slednji so v lažnih policajskih prepoznali 27-letnega Maura Palcicha iz Ul. Scussa 5 in 38-letnega Franca Volpisa iz Ul. Giacinti 36, katerima so vinski hlapi že dodobra stopili v glavo. Skušala sta se sicer braniti, češ da sta hotela le preplašiti Uravicha, ker naj bi ta bil javno obrekoval policijo, a niso jima verjeli: namišljena policista so odpeljali na kvesturo ter ju zaslišali.

Danes stavka avtonomni sindikat zdravstvenih delavcev

Avtonomni sindikat Fials-Cisal je za danes objavil stavko vseh zdravstvenih delavcev, ki nimajo stalne zaposlitve. Iz solidarnosti vabi k stavki tudi vse preostale osebje KZE.

Sindikat utemeljuje stavko s trditvijo, da ni prejel od odgovornih organov prepričljivih zagotovil v zvezi z odpusti tistih zdravstvenih delavcev, ki so jih začasno zaposlili lani in letos.

Sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL podpira zahteve zainteresiranih delavcev, vendar razčlenjuje problem precej drugače, predvsem iz zornega kota, da je bilo osebje sprejeto v službo začasno, se pravi s šestmesečnim pogodbo in da je treba torej voditi sindikalni boj tudi na osnovi obstoječe zakonodaje. Glede pobud avtonomnega sindikata je zvezna federacija mnenja, da »ribarijo v kalnem« in da avtonomisti hočejo doseči, sicer na lahek način, le privoljenje nekaterih razočaranih oseb. Avtonomni sindikat ima vsekakor v zdravstvu bolj malo privržencev, zato za danes ni predvideti, da bo imela napovedana stavka širše razsežnosti.

TV mreža »Tele 4« predstavila novi program

Zasebna televizijska postaja »Tele 4« je včeraj popoldne predstavila novi program za televizijsko sezono 1984-85. Na tiskovni konferenci je predsednik Giorgio Inneri poudaril, da deluje ta zasebna televizijska hiša v pričanju, da zastopa interese Trsta in tržaške pokrajine.

Mednarodni kongres ladijskih inženirjev

V okviru II. razstave o morju se je včeraj začel na velesojmu tridnevni kongres mednarodnega združenja za sisteme ladijskega inženirstva ICES (prva dva sta bila leta 1977 v Parizu in leta 1979 v Londonu). Udeležuje se ga nad 130 ladijskih inženirjev iz 24 evropskih in drugih držav, osrednja predmeta posvetovanj pa zadevata najsodobnejše pridobitve na področju ladijskega inženirstva in nove načine ladijskega pogona v povezavi s problemom energetskega varčevanja in avtomatizacije plovil.

Predvčerajšnjim pa je bilo študijsko zasedanje o izkoriščanju podmorskih naftnih nahajališč na Jadranu in obrambi le-tega pred onesnaževanjem po nafti.

Slovenski oktet v evangeličanski cerkvi v Trstu

V okviru koncertov, ki jih pod skupnim naslovom »Glasbeni september« prirejuje združenje »Appuntamenti musicali« (Glasbena srečanja), Tržaška avtonomna turistična ustanova in Cappella Civica, bo danes ob 20.30 v evangeličanski luteranski cerkvi na Trgu Panfilij nastopil Slovenski oktet.

Ta imenitna pevska skupina je bila ustanovljena l. 1951 in ima sedaj za seboj že nad 2000 koncertov, med njimi 500 v tujini. Slovenski oktet je posnel že 18 plošč in nekaj kaset, ter je reden gost v domačih in tujih televizijskih oddajah. Ugled te komorne pevske sestave je segel preko meja domovine in Slovenski oktet je prirasel k srcu občinstva cele Evrope. V letih 1957 in 1964 je prejel Prešernovo nagrado, najvišje slovensko priznanje za dosežke na kulturnem področju, ob 25-letnici obstoja pa mu je pomembno priznanje podelil tudi jugoslovanski predsednik Tito.

Slovenski oktet se bo danes predstavil s cerkvenimi in prosvetnimi pesmimi starih in sodobnih mojstrov.

Delovanje zgoniškega občinskega odbora

Zgoniški občinski odbor se je ob začetku novega šolskega leta soočil z dvema primeroma šoloobveznih handikapiranih otrok in je v skladu z zakonom poskrbel za njuno varstvo oziroma prevoz.

Na področju javnih del so končali z asfaltiranjem nekaterih odsekov cest v skupni vrednosti 47 milijonov lir, ki so jih črpali iz občinskega proračuna. Z asfaltom so prevlekli nekatere stranske makadamske poti in obrabljene odseke cest v Gabrovcu, Repniču, Saležu, Bajti in trg pred cerkvijo v Zgoniku.

Kar zadeva občinsko telovadnico v Zgoniku pa so v teku dela za priključitev električnega toka, akreditirano gradbeno podjetje pa končuje no-tranjo ureditev tega objekta.

Ob izgubi drage Sofije Berdon vd.

Pregarc izreka družini in svojem globoko sožalje KD F. Prešeren.

B. S.

Devinsko-nabrežinski kulturni delavci bi radi z novimi prijemi razširili prosvetno delovanje

V zamejskem prostoru delujejo društva, ki imajo nekaj zanimivih značilnosti. Vzeli smo v poštev nabrežinsko društvo predvsem iz dveh razlogov: ker je pač edino društvo, ki ima enoten odbor za kulturno in športno dejavnost (SKD I. Gruden je namreč spojeno s ŠD Sokol), poleg tega pa je bilo do nedavnega praktično edino slovensko prosvetno društvo v devinsko - nabrežinski občini, kjer sicer obstajajo še zbora iz Devina ter novonastali šempolajski »Vigred«. Na prvi videz bi se torej zdelo, da je kulturni utrip centraliziran v Nabrežini, vseeno pa skuša društvo razširiti svoj »delokrog« tudi na obrobne vasi, nekako po formuli seslanskega družbenega centra, ki je letos poleti organiziral niz glasbenih koncertov v različnih vaseh občine.

»V zvezi s tem smo letos po nekaterih vaseh občine, kot npr. v Mavhinjah in Cerovljah, predstavili raziskavo o manj znanih obrtniških dejavnostih s teh krajev. V preteklosti smo z zborom gostovali v Mavhinjah in drugod, vendar bi morali več sodelovati s slovenskimi kulturniki, ki delujejo v občini«, nam je izjavil kulturni referent pri SKD I. Gruden ter dolgoletni pevec istimenskega pevskega zbora Zvonko Legiša. S tem v zvezi naj omenimo, da spadajo nabrežinski zbori med redke, ki imajo pevovodjo iz matične domovine. Zbor ostaja steber društvenega delovanja, čeprav je zadnje čase nekoliko zašel v krizo.

»Ukrepali bomo tako, da si z ustanovitvijo otroškega pevskega zbora zagotovimo kontinuirano ter bolj bogato delovanje v moškem, ženskem ter mešanem zboru.

Kar se tega tiče, smo kot društvo navezali stike z osnovno in srednjo šolo v Nabrežini. Pač pa bi opozoril tudi na uspeh pobude »Otroški poletni center«, ki jo je naše društvo za 10 dni že četrtrič zapored organiziralo. Pobuda je uspela tudi zaradi tega, ker je poleg večjega števila otrok pritegnila tudi mnogo animatorke, je nadaljeval Legiša.

Kaj pa v zvezi s pripombami, po katerih naj bi oblike delovanja nekega društva, kot npr. zborovska glasba, tradicionalne proslave ipd. bile neučinkovite in zastarele, posebno v krajih, ki so narodnostno na prepihu? Ni morda boljše osredotočiti večjo pozornost družabni plati društvenega delovanja (prirejanju izletov in prostih zabav v večernih urah ob morju itd.)?

Naš sogovornik se je strinjal s potrebo po iskanju novih zamisli v društvenem delovanju. V zvezi s tem je omenil koristno izkušnjo igre »Ognjišče« je zaživel in spregovorilo, t.j. spleta anekdot, pregovorov, vraz v obliki dialogov, zbranega po vaseh občine na podlagi intervjujev z domačini. Z igro je društvo med drugim počastilo slovenski kulturni praznik. Kar se pa zbora tiče, naj le-ta ostane, saj je dragocen kulturni dejavnik, mora pa le imeti značilnost majhne skupnosti, v kateri se zberejo pevci z željo po lepih trenutkih ter razvedrilu.

Naj omenimo še, da se kulturno društvo »I. Gruden« namerava vključiti v okvir praznovanj ob dvatisoči obletnici nabrežinskih kamnolomov.

IVAN VOGRIČ

»Foto Trst 80« organizira 3. fotografski natečaj

»Foto Trst 80« — organizacija, ki vključuje naše fotoamaterje in s svojo dejavnostjo častno zastopa tudi ta del slovenske manjšine, ki se ukvarja s fotografijo, prireja letos že tretji fotografski natečaj, ki se ga lahko udeležijo vsi fotoamaterji iz dežele F-JK. Predvajanje, nagrajevanje in otvoritev razstave barvnih diapozitivov, kot črno-belih slik, ki jih bodo udeleženci natečaja poslali, bo 15. decembra ob 19.30 v Ul. sv. Frančiška 20, kjer ima klub tudi svoje prostore.

Rok za dostavo diapozitivov, kot fotografij se začne 12. in traja do 24. novembra. Vsak avtor lahko sodeluje z največ petimi izdelki iz vsake zvrsti.

Vodstvo kluba je v teh dneh razposlalo, oziroma razdelilo prijavnico, ki vsebuje vsa navodila za zainteresirane fotoamaterje, v katerih je do podrobnosti opisano, kakšni morajo biti predloženi diapozitivi in kakšne naj bodo posebnosti fotografij.

V prijavnici so tudi naslednji podatki: vpisnina za udeležbo na natečaju znaša 5.000 lir (to velja za oba odseka). Vsak avtor odgovarja sam za vsebino predloženih del, ki jih bo pregledala in ocenila komisija, v kateri so: Giorgio Ferluga, krožek KZE, Sergio Ferrari, TV snemalec, Davorin Križmančič, fotoreporter, Fulvio Merlak, krožek VMT in Deziderij Švara, umetnik - slikar.

Za tiste, katerih diapozitivi, ali fotografije bodo izbrani kot najboljši, so predvidene nagrade: Trofeja »Foto Trst 80«, pokali, plakete in še druga priznanja. Ocenjevalna komisija se bo sestala 6. decembra, udeleženci pa bodo lahko ponovno dvignili predložena dela od 10. 1. 1985 dalje na sedežu kluba v Ul. sv. Frančiška 20.

Ker je med nami vse več fotoamaterjev, je prav, da jih s tem člankom pravočasno obvestimo o natečaju tako, da bodo lahko do 12. novembra napravili diapozitive, ali fotografije, s katerimi bodo sodelovali na natečaju.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1984-85

REPERTOAR:
Anton Tomaž Linhart:
TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI
režija Jože Babič

Ivanka Hergold:
PARACELS
(ASKLEPIJU SMO DOLŽNI PETELINA)
režija Boris Kobal
Ettore Petrolini:
CHICCHIGNOLA
režija Mario Uršič

Tennessee Williams:
MAČKA NA VROČI PLOČEVINASTI STREHI
režija Dušan Mlakar

Drago Jančar:
DISIDENT ARNOŽ IN NJEGOVI
gostovanje Drame SNG Maribor
Ivan Pregelj - Matjaž Kmecl:
PLEBANUS JOANNES
gostovanje PDG Nova Gorica

Vpisovanje abonmentov do 10. oktobra od 10. do 12. in od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma tudi telefonsko do 5. oktobra od 9. do 14. ure. Telefon 734-265.

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
Danes, 27. septembra, ob 19.30: Simf. orkester Slovenske filharmonije. Modri abonma 2. - dodatni.

Okrogla dvorana
Jutri, 28. septembra, ob 22. uri in v nedeljo, 30. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 27. septembra, ob 20. uri v gledališki dvorani v Solkanu Eugene O'Neill: Dolgega dneva potovanje v noč. Ponovitvi v petek in soboto ob isti uri.

Združenje za hemopatične in neoplastične bolnike - AGMEN

priredi jutri, 28. t.m. ob 20.30 v gledališču Rossetti

DOBRODELNI KONCERT

Sodelujejo: Carlo Cossutta, Gloria Scalchi, Giuseppe Botta, Francesco Ellero D'Artegna, Stella Doz in otroški zbor Piccoli cantori della Città di Trieste.

Izkupiček koncerta je namenjen zdravljenju otrok, ki bolehalo za krvnim rakom.

koncerti

VERDI

Jutri, 28., ob 20.30 in v nedeljo, 30. septembra, ob 18. uri bo otvoritev simfonične sezone 1984-85. Orkester gledališča Verdi bo vodil dirigent Pinchas Steinberg, na sporedu pa bodo skladbe Stravinskkega, Glazunova, Čajkovskega. Kot solist bo nastopil violinist Fernando Selva.

Pri blagajni gledališča (tel. 631-948) so na razpolago vstopnice za oba koncerta.

Danes, 27. t.m., ob 20.30 bo v okviru cikla »Glasbeni september« v evangeličanski luteranski cerkvi nastopil SLOVENSKI OKTET. Na sporedu skladbe J. Gallusa, Di Lassa, Passereaua, Scandella, Villaerta, Castoldija, v drugem delu pa Mladenova, Zografskega, Popovskega, Davidovskega, Rahmaninova in Čajkovskega.

Glasbena matica - Trst. Oddelek za staro glasbo. V nedeljo, 30. t.m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29 koncert: ROBERTO FABBRICIANI - flavta in ERIKA SLAMA - flavta. Vabljeni!

kino

Ariston 17.00, 18.40, 20.20 in 22.00 »Noi tres«. Režija P. Avati.

Eden 16.30 — 22.00 »Nudo e crudele«.

Film za vsakogar.

Finice 16.30 — 22.15 »Beat streets«.

Barvni film za vsakogar.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Casanova II.«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Scuola di polizia«.

Dvorana št. 3 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Scanner«. Za vsakogar.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Conan il distruttore«.

Mignon 16.00 — 22.15 »Emanuelle - IV.«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 17.00 — 22.00 »Love, love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 — 22.00 »All'inseguimento della pietra verde«.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Il diavolo e l'acqua santa«. T. Milian. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Macbeth«. Roman Polanski. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Joanna, la farfalla in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 17.00 — 22.00 »Il dittatore dello stato libero di Bananas«. Woody Allen.

izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan obvešča, da odpade enodnevni izlet na Gorenjsko 30. septembra zaradi slabega vremena. Prosimo prijavnene, da se zgledajo v Ul. Valdirivo 30, II. nadstr., ali po telefonu na št. 732-858.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Založba, Milan Bufon, Marij Čuk in Ace Mermolja

vabijo na predstavitev svojih novih leposlovnih del. O knjigah bosta spregovorila **Ivanka Hergold** in **Peter Kolšek**.

Literarni krst bo v domači kleti pri Ladiju Kocjanu - Na Brcah - Dolina pri Trstu 147 (parkirišče pred društveno gostilno),

DANES, 27. t.m., ob 18.30.

KNJIŽNE IZDAJE

Nasvidenje!

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi danes, 27. septembra, ob 17.30 na otvoritev razstave

ARS COPIANDI

Razstava eksponatov »copy art« je organizirana v sodelovanju z »grupo 78«.

razstave

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, je odprta do 4. oktobra razstava slikarja Costanza Schiavija.

V Mali galeriji v Sežani razstavlja slikar Peter Rehar. Razstava bo odprta do 8. oktobra.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 28. septembra, ob 20.30 odprte 1. samostojne razstave tapiserij MAGDE TAVČAR. Umetnico bo predstavil prof. Milko Renar. Pesnika Ace Mermolja in Marij Čuk bosta prebrala nekaj pesmi iz svoje nove pesniške zbirke »IGRA V MATU«. Vabljeni!

čestitke

Naša dramska skupina je dobila novega člana. Za to imata zaslugi Igor in Giuliana. Naj mali ROBERT nikar preveč ne joka, želi družini Amaterski oder »J. Štokas«.

Danes praznuje 70. rojstni dan

DANILO SANCIN

Se na mnoga zdrava in srečna leta mu iz srca želijo Lidia, Edi, Ondina, Diego, Maya in Walter.

razna obvestila

KD Vesna, ŠD Mladina in sekcija VZPI-ANPI prireajo v nedeljo, 30. t.m., v Križu srečanje s pobrateno krajevno skupnostjo Griblje. Goste bomo pričakali ob 12.30 izpred spomenika padlim, ob 17. uri bo v Domu A. Sirk kulturni program. Sledila bo družabnost.

Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta organizira srečanje s sorodnim društvom iz Gorice. Srečanje bo v soboto, 6. oktobra. Goste bomo sprejeli v Dolini: kosilo bo v gostilni na Jezeru. Vabimo člane, da se prijavijo. Vpisovanje bo jutri, 28. septembra, ob 10. do 11. ure na sedežu v Ul. Cicerone 8.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov iz Podlonjerja vabi na srečanje z agonom Vitjanom Sancinom, ki bo jutri, 28. t.m., ob 19.45 v Ljudskem domu v Podlonjerju na temo: PROBLEMI LETOSNJE TRGATVE.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Lonjer - Katinara in ŠD Adria prirejata v soboto, 29., in v nedeljo, 30. t.m., v Lonjerju PRAZNIK GROZDJA. V soboto ples z domačim ansamblom, v nedeljo ob 17. uri nastop mešanega pevskega zbora Primorec iz Trebč ter Veselih godcev iz Boljuna.

Otroški zbor F. Venturini vabi svoje mlade člane in druge otroke, ki jih petje veseli, da pridejo v soboto, 29. t.m., ob 14.30 v Kulturni center A. Ukmar - Miro. Vabljeni so tudi starši.

KD I. Cankar sporoča, da bo seja odbora jutri, 28. septembra, ob 19.30 v društvenih prostorih.

Pevski zbor Lipa iz Bazovice vabi stare in nove pevce na sestanek, ki bo v ponedeljek, 1. oktobra, ob 20.30 v Bazoviškem domu.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ obvešča, da bo v soboto, 29. t.m., ob 17. uri na sedežu Glasbene matice v Ul. R. Manna 29 sestanek vseh prijavljenih na tečaj glasbene vzgoje. Srečanje bo v Gallusovi dvorani.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 27. septembra DAMIJAN

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 18.53 — Dolžina dneva 11.55 — Luna vzide ob 9.43 in zatone ob 20.17.

Jutri, PETEK, 28. septembra VENČESLAV

Vreme včeraj: temperatura zraka 11,5 stopinje, zračni tlak 1015 mb raste, brezvetrie, vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Elena Lombardo, Irene Motta, Manuel Satti, Swami Vuk, Daniele De Vita, Matija Guštin, Monica Katarincic, Federica Minatelli.

UMRLI SO: 48-letni Gianfranco Leonard, 77-letna Francesca Stepanchich, 82-letna Attilia Tonon vd. Bertoli, 72-letna Olga Pizzignach por. Skerl.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvorec) 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvorec).

mali oglasi

GOLF GTI/1600 cc, črne barve, letnik 1982 v odličnem stanju prodam. Informacije v večernih urah na tel. št. 0481/991-040.

GORIŠKO PODJETJE zaposli uradnika/co z znanjem slovensčine. Pisati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro »Knjigovodja«.

UČITELJICA z večletno prakso nudi pomoč pri učenju ali sprejme katekoliki zaposlitev. Tel. 231-851.

PRODAM 3-sobno stanovanje in box za avto, skoraj nova pri Sv. Ivanu. Tel. 040/567-939 od ponedeljka dalje ob urah kosila.

KUPIM staro hišo z zemljiščem na Krasu. Tel. 763-119.

PRODAM Fiat 500/L, letnik 1971. Tel. 040/229-453, v delavnikih od 13. do 14. ure in po 20. uri, v sobotah in nedeljah jutraj.

VAJENEC. Gostilna vzhodnega Krasa išče vajenca z voljo do dela. Telefonirati v jutranjih urah na št. 226-301.

PRODAM nezazidljiv teren v Boljuncu, 1.840 kv.m. Tel. 228-390.

PRODAM Volkswagen v dobrem stanju. Tel. 228-390.

PRODAM od 200 do 300 kg grozdja vrste tokaj. Telefon 0481/33090.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

darovi in prispevki

V spomin na drago teto Zofijo Kalc daruje nekakinja Zora 20.000 lir za pogrebno društvo Bazovica.

Ob prazniku »Z nami v šotoru« daruje Zonta 10.000 lir za ŠD Breg.

V spomin na Ido di Lorenzi darujeta Vittoria in Adelina 20.000 lir za glasilo KPI Delo.

Slavica in Pepi Nadišek darujeta 50.000 lir za popravilo kapelice v Lonjerju.

Ob uspelem prazniku daruje Lovska družina iz Zavelj 500.000 lir za nakup klavirja pri KD F. Venturini.

menjalnica

26. 9. 1984

Ameriški dolar	1.910.—
Kanadski dolar	1.420.—
Švicarski frank	755.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	217.—
Holandski florint	548.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.330.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	618.—
Avstrijski šiling	87.50
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.425.—
Grška dramma	15.—
Debeli dinar	9.10
Drobni dinar	8.60

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. PETRIZZI 10 - 61-440

Padla sta za svobodo

Pred štiridesetimi leti, 27. septembra 1944, sta v borbi za svobodo svojega naroda in proti nacifašističnemu nasilju padla brata Ferdinand in Leander Čok iz Lonjerja. Prvi, rojen 27.6.1920, je padel v Podragi pri Vipavi kot borec Bazoviške brigade, drugi, rojen 13.2.1927, pa pri Koprivniku na Dolenjskem kot borec Belokranjskega odreda.

Ob obletnici njune junaške smrti se ju s ponosom spominjajo oče Nando, sorodniki in vsi, ki so ju poznali.

Simpozij o načrtovanju rojstev v Amsterdamu

Zadnje čase se o raznih in zelo raznolikih pobudah, ki zelo splošno vzeto zadevajo, oziroma sodijo v žensko problematiko, resda veliko manj piše kot še pred nekaj leti. Vendar pa to ne pomeni še, da je delovanje na tem področju tako zamrlo, kot bi lahko sodili, če bi se ozirali samo na odmevnost v tisku. Tako je na primer skorajda šlo mimo širše javnosti srečanje o načrtovanju rojstev, ki je bilo proti koncu julija v Amsterdamu. Simpozij, ki se je predvsem osredotočil na »pravice materinstva«, je organiziral Icas (International Contraception, Aborting and Sterilisation Campaign), udeležile pa so se ga v prvi vrsti ženske, ki so poročale o načinu, kako so zdravstveni organi v njihovih državah pristopili k načrtovanju rojstev.

Kot že rečeno naslov simpozija je bil v prvi vrsti tempiran na pravice žensk v odnosu do materinstva. Podnaslov srečanja je bil še bolj zgovoren: »nadzorstvo nad rojstvi: odločajo ženske!«. Namen organizatorjev je bil namreč ta, da bi preverili v kolikšni meri upoštevajo odgovorni forumi pravice in zahteve žensk. V poštev so prišle predvsem države tretjega sveta, kjer je demografski problem še posebej pereč. Tako se je izkazalo, da se vlade držav v razvoju bolj malo ali nič ne ozirajo na osebne težnje ali izbire žensk, ko sprejemajo ukrepe v zvezi z načrtovanjem rojstev. Udeleženke amsterdamskega srečanja so o tem povedale veliko krutih resnic.

Naj iz dolge vrste pričevanj navedemo nekaj primerov: v Bangladešu na primer zagovarjajo žensko sterilizacijo. Ženska, ki pristane na operacijo, dobi kot nagrado vsoto denarja, količino riža in tradicionalno oblačilo »sari«. Pri tem je treba vedeti, da je takšna pomoč za veliko žensk življenjskega pomena in da že zato marsikatera pristane na dogovor, ki pa nikakor ne poteka na enakopravni ravni. Zelo stroge so oblasti na Sri Lanki: če se ženska odloči, da ima drugega otroka, izgubi pravico do poroda v bolnici. V Južnoafriški republiki pa naj bi temopolte ženske uporabljali kot preizkusne zajce: na njih naj bi namreč preizkušali učinkovitost in morebitne stranske učinke kontracepcijskega preparata Depoprovera, ki ga še ni v prodaji. Ženske, ki bi se uprle jemanju injekcij (to kontracepcijsko sredstvo se namreč jemlje tako), bi bile ob službo.

Približno 400 udeleženk, ki so bile v veliki večini iz držav v razvoju, je navedlo še veliko več primerov. Kot skupni imenovalac pa bi lahko navedli ugotovitev, da se države, v katerih je nataliteta še vedno izredno visoka, izbrale drastične načine zmanjševanja števila rojstev, ne da bi se ozirale na osnovno pravico vsake ženske, da se odloči, če hoče postati mati ali ne. Kaj šele, da bi ji pri izbiri skušale pomagati.

Med državami v razvoju pa je seveda še vrsta takih, ki si vprašanja o nadziranju rojstev sploh še ni postavila. Tako so na primer v Latinski Ameriki mazaški splavi najobičajnejši način za preprečitev nezaželenih rojstev. Zakonska določila namreč ostro prepovedujejo morebitno prostovoljno prekinitve nosečnosti, zato pa se ženske množično zatekajo »po pomoč« k mazačem. Prav posledice zaradi mazaško in skrajno premitivno opravljenih posegov prekinitve nosečnosti pa so še danes v latinskoameriških državah na prvem mestu lestvice o vzrokih mortalitete žensk.

Tako se v nerazvitih državah bijeta z osnovnimi pravicami žensk ali prekomerna vladna zavzetost za drastično zmanjšanje števila rojstev ali skrajna brezbriznost do tako pomembnega vprašanja kot je načrtovanje rojstev. Včasih pa se tudi zgodi, da se državna politika naenkrat preusmeri: v Maleziji so tako letos popolnoma spremenili odnos do načrtovanja rojstev. Še lani je vlada zagovarjala nujno po zmanjšanju rojstev, letos pa je ugotovila, da je 14 milijonov prebivalcev, kolikor jih trenutno šteje država, absolutno premalo in da bi jih za prepotrebno industrializacijo bilo treba najmanj 70 milijonov (ni sicer znano koliko let imajo na razpolago malezijske državljanke, da izpolnijo načrtovani plan).

V centru De Meervaat, kjer je bilo srečanje, je prišlo na dan še veliko resnic, ki navadno ne prodrejo v javnost. Vendar pa do širše publike ta zanimiva pričevanja in kopica informacij le niso prišla, ker jih med drugim niso vključili med gradivo za konferenco, ki jo je nekoliko kasneje, točneje v avgustu organizirala OZN. Tudi srečanje v glavnem mestu Mehike je zadevalo žensko vprašanje, vendar je bilo bolj uglašeno na uradna poročila o položaju ženske v svetu. Tudi zato so udeleženke srečanja v Amsterdamu med bistvene zahteve postavile vprašanje o informiranju žensk in o obveščanju javnosti o tako imenovani ženski problematiki. Kar zadeva medsebojnega obveščanja žensk je pretežna naloga žensk samih, da to vlogo ustrezno opravljajo; veliko bolj nemočne pa so seveda v odnosu do splošnega informiranja javnosti o vseh vprašanjih, ki zadevajo ženske. Zaenkrat lahko še vedno upravičeno protestirajo zaradi prostora in načina poročanja, ki ga »ženskim problemom«, namenjajo sredstva javnega obveščanja. (bip)

Film »Beat Street«

Bronx je zloglasna četrti starega New Yorka, geto temnopolnih prebivalcev, kraj, ki bi ga vsak radovedni turist rad obiskal, kamor pa je boljše, da se »tujci« ne prikažejo. Takšno podobo četrti priseljeniških manjšin in črncev je ustvarila vsakdanja kronika ameriških dnevnikov s svojimi statistikami (7 umorov dnevno), po drugi strani pa rasistično generaliziranje — materialno in duševno — tamkajšnjega prebivalstva s strani večine in obča človeška tendenca po emarginiranju drugačnih (naj bodo to po barvi kože, poklicu, stanu, ali umsko prizadeti in podobno). Zaradi tovrstnega pojmovanja je postal Bronx mitizirano prizorišče za vsako vrstne filme o nasilju. Ameriške kriminalke imajo večkrat nasilne razplete v tej četrti, Carpenterjevo futuristično podzemlje je tudi tam, ravno tako vse inačice »Bega iz New Yorka«. Sedež krajevne milice pa so poimenovali »Fort Apaches«.

V tej luči je Beat Street nekakšen odgovor na tovrstno pojmovanje geta. Zgodba govori o skupini prijateljev, ki si utira pot v čarobni svet glasbe in spektakla. Na tem tržišču, ki je že tako nasičeno lahko ponudijo samo to, kar so se naučili na ulici glasbe. S skromnimi sredstvi, s katerimi razpolagajo — prenosni magnetofon in fantazija — vendarle uspejo prebiti do viška: možnost imajo nastopiti v najbolj prestižnem disko klubu, v Roriju. Njihov spektakel je zmes breakdanc, vrtoglavega plesa, in rap-glasbe, mixageja funky glasbe s posebnimi efekti, ki jih ustvarja disc-jockey in po ritmu pripoveduje svoje zgodbe. Breakdanc in rapa so se fantje naučili na cesti, na isti cesti, kjer so drugi režiserji uprizorjali scene nasilja in pravih bitk med tolpači. Sam Belafonte, producent filma, je izjavil, da se tega ne da zanikati. Ostaja pa tudi druga plat medalje.

V Beat Streetu se tolpe ne merijo več s pestmi, ampak v veččinah breakdanc. Policaji pa jih vseeno podijo za zapahe, kar je rasistična diskriminacija: karkoli delajo, pa čeprav samo izražajo lastno kreativnost, bodo fantje iz Bronza kaznovani.

Film torej govori o mladostniški ustvarjalnosti, fantje pa so se že naučili pravil ameriške družbe. V skupini imajo seveda tudi managerja, saj edino tako si lahko nekaj prislužijo. Toda, tako izhaja iz filma, denar ne pomeni vsega. Zgodi se namreč, da »grafitar« iz skupine, ta ki riše po fasadah podzemeljskih vlakov, umre. Umre na električnem tiru med zasledovanjem parasita, ki je skrivaj podpisoval njegove grafite. Prijatelji pa mu v spomin počastijo ravno njihov premierski nastop in tako vsi spoznajo pravega avtorja grafitov.

Film je nedvomno najboljši iz sklopa glasbenih filmov od flashdanc naprej. Pripovedovanje in prikazovanje raznovrstnih pripetljajev steče po uglajeni niti; scene plesa in glasbe ne dajejo vtisa, da je film pretirano natrpan s spektakularnimi prizori in so funkcionalne vsebini filma. Beat Street je zanimiv tudi, ker »govori« ravno tako neposredno kakor njegovi protagonisti, ki jih je Belafonte izbral po večmesečnem iskanju na cestah zloglasne četrti. »Zakaj rišete grafite po vlaku, ko pa ga bodo čez nekaj dni na novo prebarvali?« vpraša prijatelj nesrečnega grafitarja. »Iz istih razlogov ti miriš plošče in delaš rap. Moje zadoščenje, pa tudi tvoje, je stvar tega trenutka, občutkov, ki jih lahko sedaj posreduje prijateljem, ki plešejo na tvoji glasbi in milijonu ljudi, ki bodo videli ta vlak.« Prav zaradi svojega poslanstva pa grafitar izgubi življenje. Tako gre to...

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 10.00 - 11.40 Televideo
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Pronto... Raffaella? - opoldanski spektakel
 - 13.25 Vremenske razmere
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 14.00 Pronto... Raffaella? - zadnji poziv
 - 14.05 Il mondo di Quark - La foresta pluviale
 - 15.00 Trije nečaki in majordom - TV film
 - 15.30 Šola in vzgoja - Gli al'beri e la città
 - 16.00 L'impareggiabile dottor Snuggles - risanke
 - 16.25 L'amico Gipsy - risanke
 - 16.50 Danes v parlamentu
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Gli antenati - Risanke
 - 17.30 Brendon Chase - 4. nadaljevanje
 - 18.00 Tednik o knjižnih novostih
 - 18.30 Zim Zum Zam - spektakel med glasbo in čarovnijo
 - 19.40 Almanah in vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Gino Bramieri v G. B. Show n. 3 - 1. del
 - 21.45 Dnevnik
 - 21.55 XX mostra internazionale di musica leggera - Glasbeni program
 - 23.30 Dnevnik - Danes v parlamentu
- Drugi kanal**
- 10.00 - 11.45 Televideo
 - 12.00 Il regno degli animali - risanke
 - 12.10 Codice rosso fuoco - TV film
 - 13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
 - 13.30 Capitol - TV serija

- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 - 16.00 Tandem - Aktualnosti, igre in zanimivosti
 - 16.00 Stanza n. 13 - TV film
 - 16.25 Šola in vzgoja - Fisica è senso comune
 - 16.55 Due e simpatia - nadaljevanka dneva
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.40 La pietra di Marco Polo - TV film
 - 18.10 Meatballs & Spaghetti - risanke
 - 18.30 Športna poročila
 - 18.40 I professionals - TV film
 - 19.45 Dnevnik 2
 - 20.30 C'era due volte... - film
 - 22.05 Dnevnik 2 - večerne vesti
 - 22.15 Srečanje s kinematografijo
 - 22.20 Dnevnik - Športne vesti - Kronike - Razgovori
 - Ob koncu Dnevnik 2, zadnje vesti
- Tretji kanal**
- 11.45 - 13.00 Televideo
 - 14.30 - 16.30 Riano: hokej na travi: ZR Nemčija - Italija
 - 16.00 Šola in vzgoja - evropske univerze
 - 17.00 Piccola storia della musica
 - 17.15 Dadaumpa - antologija in varieté
 - 18.35 Speciale Orecchiocchio - Howard Jones - Glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.30 Deželni program
 - 20.05 Šola in vzgoja - Otroštvo v mestu
 - 20.30 Big
 - 21.30 Dnevnik 3
 - 22.05 L'uomo che fuggì dal futuro - film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.50 - 10.35 TV v šoli
 - 18.10 Poročila
 - 18.15 Trapollo HH 33: LGM - mladinska nadaljevanka
 - 18.25 Gorenjski obzornik
 - 18.40 Na sedmi stezi
 - 19.10 Risanke
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik I
 - 20.00 Tednik
 - 21.05 Martin Luther - nadaljevanka
 - 22.35 Dnevnik II
- Zagreb**
- 16.40 Videostrani
 - 16.55 TV v šoli: Pesmi in zgodbe za vas
 - 17.40 Poročila
 - 17.45 Zajec s petimi nogami - otroška serija
 - 18.15 TV koledar
 - 18.25 Kronika občine Split
 - 18.45 Naj te vprašam - zabavna serija
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.00 Monitor, politični magazin
 - 21.05 Gledališče v hiši - humoristična serija
 - 22.05 Dnevnik

- Koper**
- 14.00 in 16.00 Odprta meja
- V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
- TRST — Pogovor o trgatvi**
- VIDEM — Težave furlanskih vinogradnikov**
- TRST — Svet knjige med zamejci**
- GORICA — Delovanje centra za boj proti boleznim srca in ožilja**
- TRST — Predstavitve sezone gledališča Verdi**
- 17.00 Poročila
 - 17.05 TV šola - Meje neskončnosti - 1. del
 - 17.30 YU made music - glasbena oddaja
 - 18.00 Nekaj posebnega - TV film
 - 18.50 Risanke
 - 19.30 TVD - stičišče
 - 19.50 Naselbinska kultura na Slovenskem
 - 20.20 Ellery Queen - TV film
 - 21.10 TVD - vse danes
 - 21.20 Glasbena oddaja
 - 23.20 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 In casa Lawrence - TV film
 - 9.30 Una vita da vivere - nadalj.
 - 10.30 La ragazza di Piazza di Spagna - film - drama
 - 12.00 I Jefferson - TV film
 - 12.25 Help - glasbena igra
 - 13.00 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.25 Sentieri - nadaljevanka
 - 14.25 General Hospital - TV film
 - 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
 - 16.25 TV film
 - 17.00 Hazzard - TV film
 - 18.00 Tarzan - TV film
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Baretta - TV film
 - 20.25 Film
 - 22.25 Dallas - TV film
 - 23.25 Sport
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Mary Tyler Moore - TV film
 - 9.00 Accade un'estate - filmska komedija
 - 11.00 Samba d'amore - TV novela
 - 11.45 Fantasilandia - TV film
 - 12.45 Alice - TV film
 - 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
 - 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
 - 14.15 Fiore selvaggio - TV novela
 - 15.00 Fanny - filmska komedija
 - 16.50 Scooby Doo - risanke
 - 17.20 Goldie Gold - risanke
 - 17.50 Fantasilandia - TV film
 - 18.45 Samba d'amore - TV film
 - 19.30 Chips - TV film
 - 20.25 La valle dell'Eden - nadalj.
 - 22.30 Quincy - TV film
 - 23.30 Solo sotto le stelle - film
- ITALIA 1**
- 8.30 La grande vallata - TV film
 - 9.30 Ettore lo fusto - filmska komedija
 - 11.30 Maude - TV film
 - 12.00 Giorno per giorno - TV film
 - 12.30 Lucy Show - TV film
 - 13.00 Bim Bum Bam
 - Risanke

- 14.00 Agenzia Rockford - TV film
 - 15.00 Canon - TV film
 - 16.00 Bim Bum Bam
 - Risanke
 - 17.45 La casa nell'aterria - TV film
 - 18.45 Kung-Fu - TV film
 - 19.50 Lady Georgie - risanke
 - 20.25 Gli avvolttoi hanno fame - filmska komedija
 - 22.30 Non si maltrattano così le signore - film
 - 00.30 L'ultima canzone - filmska komedija
- TELEPADOVA**
- 12.00 Star Trek - TV film
 - 13.00 Sampei - risanke
 - 13.30 Yattaman - risanke
 - 14.00 Mama Linda - TV film
 - 15.30 Family Hour festival - TV film
 - 16.30 TV film
 - 19.30 Mama Linda - TV film
 - 20.20 Anche i ricchi piangono - TV film
 - 21.20 Mayerling - film
 - 23.00 Poliziotto di quartiere
 - 24.00 Film
- TRIVENETA**
- 13.15 The Great detective - TV film
 - 14.30 Grido di vendetta - film
 - 16.30 TV film
 - 18.00 I naufraghi - TV film
 - 18.30 Il re che venne dal sud - nadaljevanka
 - 19.30 The Great detective - TV film
 - 20.30 Una testa di lupo mozzata - film
 - 22.00 Angoscia - TV film
 - 23.30 Rassegna di tappeti
- TELEFRIULI**
- 15.30 San Giovanni decollato - film
 - 17.00 Bridman Galaxy Trio - risanke
 - 17.30 Baldios - risanke
 - 18.00 Longbridge story - TV film
 - 19.30 Veronica il volto dell'amore - TV film
 - 20.30 Luca il contrabbandiere - film
 - 22.15 I due organelli - film

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik; 8.20 Turizem; 8.45 Konjiček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Črtica; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik; Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Duh Velikih jezer« - vmes: Glasbeni polpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: »Dolina '84«; 16.00 Festival slovenske popevke v Trstu v letih 1963-64 - vmes: Glasbeni listi; 17.10 Klasični album; 18.25 Glasbena priloga.

- RADIO KOPER**
(Slovenski program)
- 6.30, 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP, Objave, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper, med glasbo: Objave, EP; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna Radia Koper; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Pesmi in plesi narodov sveta; glasba: češkoslovaške; 18.00 Zaključek.

- RADIO KOPER**
(Italijanski program)
- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na tvoji strani; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Glasbeno popoldne; 14.45 Edig Galletti; 16.00 Jugoslavija: Vse o počincah; 18.00 Bazar jugoslovanske glasbe; 18.45 Grisignana - mesto mladih; 20.00 Zaključek sporeda.

- RADIO 1**
- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 11.00 Radijska priredba - La partita infernale; 11.30 Piccola Italia - varieté; 13.15 Glasbena oddaja; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Aktualnosti: poletni program; 18.00 Zeleni val; 18.25 Večerna glasba; 19.15 Verska oddaja; 19.20 Na naših trgih; 20.00 »L'imbroglione di Dio« - radijska priredba; 21.45 Glasbeni box; 22.44 Autoradio flash; 22.45 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

- RADIO 2**
- 7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Ritratto di giovane donna - radijska priredba; 9.10 Vacanza premio; 10.30 Ma che vuoi? La luna?; 12.10 Deželni program; 15.00 C'ero anch'io - radiokronike; 15.42 Poletni program; 19.00 Arcobaleno - glasba; 19.50 Šola in vzgoja; 20.10 Halzapoppin radiodue; 21.00 Canta uomo canta! Glasba; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.50 Radio 2 - jazz - nočni program.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; Ope-ro »Elizabeta« Gioacchina Rossinija; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Radioteka; 18.30 Mozart s pianistom Dezsöm Rankijem; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Kampača; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovedi; 21.05 Literarni večer - Alexandre Dumas: I - oče - III.; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno, Radomir Uljarevič: Pesmi; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Izdelan okvirni načrt koledarja sezone

Tudi letos v Kulturnem domu v Gorici bogat program kulturnih prireditev

Po poletnem premoru bo Kulturni dom spet odprl svoja vrata našim ljudem, ki so željni kulture. O tem so se z zastopstvom upravnega odbora Kulturnega doma, ki ga je vodila Nada Sanzinova, pogovarjali prejšnji večer uporabniki doma, t.j. zastopniki raznih ustanov in društev. Do sestanka je prišlo, zato da bi uskladili datume prireditev, da ne bi bile te ena za drugo v določenem letnem razdobju, potem pa bi nastal predolg premor. Na sestanek je prišlo kar precej uporabnikov, marsikdo pa je manjkal. Vseeno pa je bil izdelan koledar prireditev, vsaj za prve štiri mesece jesensko-zimske sezone.

V glavnem bodo v Kulturnem domu, v veliki ali manjši dvorani ter v foyerju, že ustaljene prireditve. Letos bo sicer nekaj novosti, nekatere prireditve prejšnjih let pa se ne bodo ponavljale. Koledar sicer ni še dokončen, kajti Kulturni dom je odprt vsem, ki bi ga želeli uporabljati.

Uprava Kulturnega doma bo v svoji režiji imela dve prireditvi: prva bo konec novembra, ob obletnici začetka delovanja v domu, druga pa konec aprila prihodnjega leta, ko bodo počastili 40-letnico osvoboditve.

Slovensko stalno gledališče iz Trsta bo imelo tudi letos že ustaljene abonmajske prireditve. Tudi letos bodo ob nedeljah popoldne, ponedeljkah ter torkih zvečer. Zasedaj so znani datumi treh prvih prireditev, in sicer 28., 29. in 30. oktobra, zatem 25., 26. in 27. novembra, potem pa še 6., 7.

in 8. januarja 1985. V zvezi z gledališčem lahko še povemo, da bo to priredilo matinee za dijaško mladino.

V Kulturnem domu bo 31. oktobra, ob svetovnem dnevu varčevanja, svečana proslava 75-letnice Kmečke banke. Na to prireditev pridejo ugledni gostje iz raznih krajev države ter tudi z onkraj meje, prisotni bodo seveda tudi člani te naše častitljive bančne ustanove.

Tudi v januarju prihodnjega leta bosta Nova Gorica in Gorica središče pomembnega kulturnega dogodka, festivala Malih odrov, ki uživa mednarodni sloves. Nekaj teh prireditev bo v Gorici, nekatere v sodelovanju med novogoriškimi kulturnimi ustanovami in Kulturnim domom, druge pa v sodelovanju med občinama. Del teh prireditev bo v Kulturnem domu.

Glasbena matica bo tudi v tej sezoni imela svoje redne koncerte. Ti bodo po eden na mesec, začenši z novembrom, tja do aprila. Nekateri teh koncertov bodo v Kulturnem domu, drugi pa v Katoliškem domu ali kaki drugi dvorani.

Zveza slovenskih kulturnih društev bo svojo sezono začela 12. oktobra z nastopom folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane. Ob isti priliki bodo odprli tudi razstavo umetnikov dveh Goric. V decembru bo, vedno v organizaciji ZSKD, študijski dan posvečen vprašanju vpliva vere na Slovenskem. Tradicionalna Prešernova proslava bo 17. februarja posvečena pesniku Sreč-

ku Kosovelu. Združena bo z večjo umetniško razstavo. Seveda ima v načrtu ZSKD še vrsto drugih prireditev večjega pomena.

Svoje tradicionalne prireditve bodo imeli še upokojenci, bivši borci, mladinci. Na programu bo seveda tudi planinski ples v priredbi SPD. Kinodelatelj bo ob sredah predvajal svetovno znane filme, nekajkrat ob petkih pa slovenske novitete. Novost bo letos v delovanju Kulturnega doma novo ustanovljeni mestni kulturni klub, ki bo s prirejanjem predavanj in debatnih večerov ob četrtkih, od srede oktobra tja do konca aprila, nadaljeval delo, ki ga je na tem področju pred leti vršil klub Simon Gregorčič. Prav s počastitvijo Simona Gregorčiča bo ta klub pričel svoje delo.

Da bo naša slika kar se da popolna lahko že sedaj najavimo, da bodo v Kulturnem domu še nekatere umetniške in dokumentarne razstave, družabne prireditve ter v sosedni telovadnici tudi nekatere večje prireditve športnih društev ter Zveze slovenskih športnih društev v Italiji. V telovadnici je sicer društvena dejavnost že v polnem razmahu, saj skoro vsa društva že trenirajo, pred dnevi pa je tu bil tudi mednarodni odbojarski turnir.

Tako razvejana dejavnost, ki se nam obeta v tej sezoni nam dokazuje, kako je bil Kulturni dom nujno potreben za kulturno izživljanje Slovencev v Gorici in tudi meščanov druge narodnosti.

V priredbi KD Oton Župančič

Od jutri do nedelje Jesenski praznik v Štandrežu

Tri dni bo trajal jesenski praznik kulturnega društva Oton Župančič v Štandrežu, ki ga bodo priredili od jutri do nedelje v Domu Andreja Budala, v telovadnici ter tudi po mestnih ulicah. Prireditelji seveda upajo, da jim bo vreme naklonjeno, da bodo lahko privabili čimveč ljudi. V prejšnjih letih, ko so imeli praznike v tem času je bilo še kar lepo vreme, vzdušje na praznikih pa zelo prijetno.

Jutri, v petek, bodo v občinski telovadnici imeli prijateljsko odbojarsko tekmo med domačo ekipo Val in Olimpijo. Tekma se bo pričela ob 18.30. Ker gre za tradicionalna tekme, ki sta se večkrat pomerila v ligastiških tekmovalnih, je že vnaprej zagotovljeno veliko zanimanje naše športne publike. Po tekmi pa bo na ploščadi Doma Andreja Budala na Pilošču disko - ples z nastopom znane goriškega kantavtorja Gina Pipie.

V soboto bodo imeli na sporedu nekaj novega za naše goriške zamejske razmere. Iz Ljubljane pridejo majoretke, iz Cerkna pa godba na pihala. Tako prvi kot drugi bodo šli ob 19. uri v sprevedu po vaških ulicah, sledil bo nastop v Domu Andreja Budala. Praznik se bo zaključil s plesom v nedeljo zvečer. Odveč je poudariti, da bodo Štandrežci pripravili tudi bife, kjer bo moč dobiti na voljo veliko vsakovrstnih dobrot. Tako so vsaj obljubili.

Planinski večer

Planinsko društvo bo nočjo obnovilo značilno jesensko - zimsko delova-

nje s filmskim večerom, na katerem si bodo ogledali izbor diapozitivov z izletov in drugih akcij v organizaciji SPD. Družabnost, ki je namenjena vsem članom in prijateljem društva, bo v predavalnici v Ul. della Croce s pričetkom ob 20.30.

Pomoč prizadetim

Jutri ob 18. uri bo v prostorih večnamenskega socialnega centra v Ul. Balamonti sestanek med socialnimi operaterji in družinami, ki so se odzvale na pobudo občinske uprave »Prijateljska družina za otroke s težavami«. Pred časom so socialni delavci delili posebne vprašalne pole, na katerih je okrog sto goriških družin izrazilo pripravljenost, da bi na prostovoljni ravni pomagalo prizadetim otrokom. Namen jutrišnjega sestanka — podobno srečanje je bilo že maja — je programiranje te prostovoljne dejavnosti.

Urnik avtobusa na progi št. 6

Mestno avtobusno podjetje obvešča, da bo z nedeljo, 30. septembra, stopil v veljavo zimski urnik na progi št. 6 med glavno pošto in pokopališčem. Spremenil se bo urnik odhodov ob praznikih, ki bodo po novem razporedu ob sledečih urah: izpred glavne pošte ob 9., 10., 11., 12., 15., 16.05, 17.10 in 18. uri; od pokopališča ob 9.20, 10.20, 11.40, 12.20, 15.20, 16.25, 17.30.

Danes slovesnost pobratenja med Sassarijem in Gorico

Danes ob 18. uri bo v dvorani deželnih stanov na goriškem gradu izredna seja goriškega občinskega sveta, na kateri bodo sklenili drugi pobratenja z občno Sassari na Sardiniji. Na slovesnost je goriški župan Scarano povabil tudi druge predstavnike goriškega javnega življenja. Delegacijo sardinskega mesta bo vodil župan Rizzu, v sardinski delegaciji bodo tudi drugi predstavniki sardinskega javnega življenja. Najprej se je mislilo, da pride v Gorico tudi predsednik sardinske deželne vlade, vendar so on in deželni poslanci prav v teh dneh zavzeti z razpravo o programu nove sardinske deželne vlade, zato je njihova prisotnost nemogoča.

Pobratenje s Sardinci so v Gorici sklenili zaradi visokega krvnega davka, ki so ga sardinski vojaki plačali med prvo svetovno vojno na Krasu in v krajih okrog Gorice, ko so se Italijani bojevali z Avstrijci. Prav ta visok krvni davek in tudi junaštvo sardinskih enot, ki je bilo večje od pripadnikov drugih čet, o čemer so poročali tudi italijanski zgodovinarji, je eden izmed argumentov, s katerim sedaj Sardinci zahtevajo večjo avtonomijo od italijanske države. Trdijo namreč, da so zvestobo državi plačali s krvjo in z izseljevanjem, v zameno pa da niso dobili ničesar.

Pobratenje pa je pomembno tudi zato, ker živi pri nas kar precej Sardincev, ki imajo v Gorici svoje društvo. To ima sedež v nekdanji prosvetni dvorani na Verdijevem korzu, torej v slovenski dvorani, ki je bila pred prvo vojno in po njej dvorana KD Mladika, po tej vojni pa dvorana, v kateri so se odvijale številne slovenske prireditve. Odkar imamo Kulturni dom, nam ne služi več. Sardinski gostje bodo sprejeti ju-

tri v palači Attems s strani predsednika pokrajine, obiskali bodo tudi kostnico na Oslavju in naša Brda. V soboto bodo imeli v Gorici posvet o vlogi sardinske prisotnosti v naši deželi, potem pa bodo šli na kraške obronke nad Zagorjem, kjer je med prvo vojno padlo veliko vojakov 151. in 152. regimenta brigade Sassari. V nedeljo pa bodo sardinski gostje obiskali Grače.

Sardinci prihajajo torej v Gorico na pobratenje. Pozdravljamo jih in jim želimo, da bi se v našem mestu najbolje počutili. Istočasno pa se čutimo dolžne povedati, da so njihovi predniki padali za italijansko kraljevo državo na zemlji, ki je sicer takrat sodila v Avstro - Ogrsko državo, bila pa je, kot ves Kras, nasičena s prebivalstvom slovenske narodnosti.

V Štarancu nova čistilna naprava

Konzorcij za odtočno omrežje v občini na levem bregu Soče, s sedežem v Štarancu, je pred kratkim dogradil nove čistilne naprave za mestne odplake. Naprave imajo zmogljivost, ki bodo takoj zadoščale za potrebe 13 do 15 tisoč prebivalcev, nekatere specifične naprave pa so že dograjene za potrebe 25 tisoč prebivalcev.

Pri izdelavi objekta so tudi upoštevali razvojne možnosti tega področja, tako da bodo do leta 2000 lahko povečali zmogljivost čistilnih naprav, ki bodo po potrebi lahko prečiščevale odplake območja s 100 tisoč prebivalci. Slovesna otvoritev novih naprav bo v Štarancu 20. septembra.

Občina Števerjan bo prispevala dva milijona za postavitev spomenika na Jazbinah

V sklad za postavitev spomenika padlim partizanoma na Jazbinah — svečano odkritje spomenika je napovedano za nedeljo, 21. oktobra — bo Števerjanska občina prispevala dva milijona lir. Odločitev so soglasno sprejeli na seji občinskega sveta v torek zvečer in tako odobrili predlog, ki ga je v imenu odbora postavil župan Klanjšček, da se na tak način tudi občina odzove na nabiralno akcijo, v kateri sodelujejo tako občani kot ustanove.

Potek torkove seje je bil dokaj umirjen, tako da je svet v razmeroma kratkem času odobril celo vrsto tekočih sklepov. Soglasno so odobrili sklep odbora, da se sprejme odpoved s strani občinske knjigovodkinje, da se začasno imenuje na to mesto druga oseba, občinski svet pa je že tudi sklenil, da se objavi natečaj za dokončno dodelitev mesta knjigovodje.

Odobrili so občinski obračun za leto 1983. V lanskem letu je občina zaključila poslovanje z upravnim presežkom v višini 48 milijonov 900 tisoč lir. Občinski svet je tudi odobril program pomembnejših javnih del za leto 1985, na podlagi katerega bo župan lahko zaprosil deželo za dodelitev ustreznih prispevkov. Tako so med postavke programa postavili na prvo mesto dograditev vodovoda do Jazbin. Sledijo asfaltiranje cest v občini, popravilo stavbe bivše osnovne šole, razširitev otroškega vrta in nujno popravilo kapele na pokopališču. Za vse te posege bi občina potrebovala več kot dve milijardi, ker pa bo predvidoma finansiranje znatno nižje (letos so na podlagi podobnega programa prejeli

150 milijonov lir), se bodo morali omejiti samo na najnujnejše posege.

Solidarnost

Župani tržiškega območja bodo z objavo posebnega lepaka pristopili k splošni pokrajinski stavki v sredo, 3. oktobra. Lepak bo podpisal tudi predsednik pokrajine Cumpeta, ki je obljubil, da bo posredoval še pri drugih občinah, da bi prišlo do enotnega nastopa vseh goriških županov. Za ponedeljek ob 18. uri je v Trzinu napovedano srečanje županov s predstavniki gospodarskih kategorij in sindikati.

Združitev zadrug

Člani potrošniške zadruge v Trzinu so na skupščini izrekli pozitivno mnenje o združitvi z dvema drugima večjima zadrugama v deželi, onima v Buttriju in Borgomeduni. Do formalne združitve naj bi prišlo v začetku prihodnjega leta. Skupaj bo nova zadruga štela 65 tisoč članov, 600 zaposlenih, za leto 1985 pa računajo na 120 milijard delokroga. S tem bi bila največje distribucijsko podjetje v deželi.

Nova koč Lovski družine Vipava

V soboto 29. septembra bo pomemben dan za člane Lovski družine v Vipavi. Odprli bodo namreč svojo lovsko koč, ob tem pa razvili pra-

por Lovski družine ter odkrili spominsko ploščo partizanski kurirski postaji P-5 a. Koča stoji nad Budanjami, slovesnost pa se bo začela ob 15. uri. Nanjo so povabili tudi slovenske lovce iz zamejstva v Italiji.

Lovska družina Vipava ima 60 članov, njeno lovno območje pa obsega okoli 3.263 hektarov površin. Lovci so sicer na Goriškem zelo aktivna družbena organizacija. Nedavno so odprli novi koč blizu Štanjela in v Grgarju, sedaj pa grade novi lovski koč tudi za Lovski družini Nova Gorica in Anhovo.

V Mošu podvozi pod železnico

Na območju občine Moš gradijo tri železniške podvoze, ki bodo zamenjali dosedanjih pet cestnih prehodov čez železnico. Ker bo to povzročilo precejšnje spremembe v prometu bo treba o stvari razpravljati v občinskem svetu. Zato je občinski svetovalec PSI Sergio Medot poslal županu te občine interpelacijo s katero zahteva razširjeno javno razpravo. Razprava naj se vrši čimprej kajti prvi podvoz je že skoro dokončan.

čestitke

Šola Glasbene matice v Gorici iskreno čestita KATERINI TABAI ob uspešno opravljenem diplomskem izpitu na Konservatoriju v Vidmu.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Emanuelle IV., va molto più lontano...« Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 »Dimensione violenza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—22.00 »Brisby e il segreto di Ninh«. (Disneyeva risanka).

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »La scatola dei giochi erotici«.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Halloween III. - il signore della notte«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Emanuela II. - antidevica«.

SVOBODA 20.30 »Še tokrat«.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Comunale, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 84-879.

Nove stavbe na občinskem zemljišču v Doberdobi

V Doberdobi v Vrtni ulici, za ljudsko hišo, ima občina zemljišče, katero namerava prodati domačinom in obenem ovrednotiti ta kotečič vasi. Pred časom je bil tudi razpisan neke vrste natečaj, kako uporabiti na najbolj smotrni način to zemljišče, seveda upoštevajoč obstoječe del naseleja in okolje v katerem bi našle prostora nove hiše. Občinski tehnični urad je prejel več takih študijev in izbral najbolj primerno. Tako je v ponedeljek popoldne na občinski seji stekel prvi postopek za prodajo tega zemljišča. Gre za parcelo na kateri bo prostora za 5 ali največ 6 hiš. Cena tega zemljišča seveda bo pod tržno ceno, ker se bodo morali kupci pri gradnji držati določenih kriterijev, ki jih vsebuje celoten načrt izbran po izdelanem natečaju. Poleg tega je treba upoštevati, da bodo

imeli prednost pri nakupu občani z nižjimi dohodki in ki ne razpolagajo z drugimi zavidljivimi zemljišči. Vse to bo točneje določila komisija, ki je bila izbrana v zadnjem občinskem svetu. Sestavljajo jo: župan Mario Lavrenčič, odbornik Karlo Černic, Julko Gergolet, Roman Jarc, Jožef Soban, Andrej Jarc in Jordan Vižintin. Ta komisija bo najprej izdelala pravilnik po katerem bodo zemljišča oddana, šele nato bo razpisan natečaj za prodajo.

Po dolgi in mučni poti raznih birokratskih zapletljivosti je končno stekla prva faza za dograditev srednje šole v Doberdobi. Prejšnje dni je namreč občina dala na dražbo dela. Najboljšo ponudbo s šeststodstotnim popustom je ponudilo podjetje Boscarol iz Ronk in si tako zagotovilo dela. Isto podjetje je tudi preuredilo

prillične osnovne šole, kjer bodo premeščeni nekateri uradi, ki se nahajajo v stavbi, kjer se bo gradila nova šola. Z deli bo podjetje pričelo že prihodnji teden.

Dosti je bilo govora in več načrtov je bilo že spremenjenih glede namenske odločitve naprav v vasi. V teku let so se predlogi spreminjali in načrti prirojevali zakonom. Kmalu je bila ovržena zamisel, da se tako bele kot sive vode usmerijo vse v en sam naravni kotel. Kasneje se je govorilo o čistilnih napravah. Zadnji po vrsti pa je prišel predlog dežele, naj se tako imenovane sive vode priključijo laškemu omrežju odtočnih voda. V odboru in samem občinskem svetu prevladuje več mnenj in celo pomisleki če je sploh potrebna kanalizacija za sive vode v vasi. Za selke iz Dola in Jamelj sploh niso

možne rešitve zaradi tehničnih in naravnih ovir. Deželni zakon pa zahteva, da se morajo vse občine lotiti tega vprašanja in ga, čeprav v daljši dobi, tudi izvesti. Zato je na ponedeljkovi seji občinski svet odobril predlog, naj odbor stopi v stik s konzorcijem Laškega omrežja odpadnih voda in ugotovi kakšne so možnosti in ugodnosti za pristop Doberdoba temu konzorciju.

Na pobudo občinske uprave bo v soboto in nedeljo avtobusni izlet upokoencev v San Marino in bližnje kraje. Stroške bo delno krila občina, delno pa upokojenci sami. Imenovani so bili še člani v komisijo za družinske posvetovalnice in sicer: Mirjam Vescovi, Marjo Gergolet, Livia Gergolet, Viljen Gergolet, Marija Pahor, Čita Krulc in Tončka Znidarčič.

Beseda urednika ob današnji predstavitvi knjig v Dolini

Da pride beseda v knjigo, je potrebno, da dolgo zori: ustvarjalec odbira najbolj prožne in najbolj obstojne prvine jezika, da bi čim več njegovih zamisli in cutenj odzvanjalo v njegovih bralcih — in čim dlje. Pa še vsak književnik želi, da bi tak uspeh v času in pri ljudeh dosegel s svojo enkratnostjo.

Kot avtorji, tako tudi založba (ob njej pa še opremljevalci in vsi ostali sodelavci) želi prav to: da bi bila vsaka njena izdaja kar najbolj edinstvena in zato nepogrešljiva.

Na slovenskem zahodu izhaja vsako leto kar veliko knjig — precej od teh je leposlovnih, proza in poezija. Danes predstavljena dela Založništva tržaškega tiska so vsekakor taka, da jih bo treba vzeti v roke, jih poznati, če bomo hoteli biti na tekočem o tem, kakšen in kolikšen ustvarjalni veter piha na našem koncu. Da bomo preko sodobne domače literature zaznali utrip časa in človekovo smer v njem.

Kot na tiho zori in se spremeni v sok vsaka pošena književnost, da bi bila v sodu družbe vino moči in živih obzorij, tako, brez bučnega hrupa in v prijateljskem okolju želimo predstaviti nestpnemu (upamo!) in številnemu (še bolj upamo!) občinstvu trojko Bufon - Čuk - Mermolja v zasebni kleti, torej v prostoru, kjer bo le nekaj dni pozneje vrel most in se presnavljal v čisto kapljo: v čast pridelovalca in rodne okolice, a tudi kot zdrava pijača za tistega, ki si jo bo spravil na domačo polico.

UREDNIK

Novo branje Nietzschejevega »Tako je govoril Zaratustra«

Pri založbi Slovenske matice je izšel nov prevod osrednjega dela nemškega filozofa Friedricha Nietzscheja. »Tako je govoril Zaratustra«. Za prevod je poskrbel Janko Moder, ki je to Nietzschejevo knjigo prvič poslovenil pred desetimi leti.

Da ne gre zgolj za pregledano novo izdajo, je razvidno iz obširne študije o Nietzschejevem življenju in delu, prispevek Ivana Urbančiča. Pravzaprav je Urbančičeva študija nekaj več: z njo stopa Nietzsche neposredno pred slovenskega bralca kot mislec. Prejšnji prevod, trdi Urbančič, so narekovali »literarni«, torej ne filozofski, temveč vnanji, postranski razlogi. Tokrat hoče biti nova izdaja Zaratustre obenem priložnost za premislek vprašanj, ki se porajajo ob preučevanju Nietzschejeve filozofske miselnosti in še zlasti za premislek

o odnosu marksizma, oziroma marksistične filozofije do Nietzscheja. Zanimivost Urbančičevega eseja nas spodbuja, da zapišemo nekaj misli o njem.

Razkrivati odnos med marksizmom in Nietzschejem pomeni zarisati prostor med dvema poloma, kjer ni nikdar stekel tok; to je prostor, ki ne pozna dialoga. Urbančič ugotavlja v glavnem dva vzroka. Prvič, Nietzsche je vedno ostro nastopal proti lažnim ideologom in voditeljem, proti vsem »odrešiteljem človeštva«, zato se je njegovo ocenjevanje socializma in komunizma spreverglo v silovito zavračanje in zaničevanje. Drugič, nacionalsocialistična zloraba Nietzschejeve filozofije in zlasti njegovega nauka o nadčloveštvu v času nacizma se je tako ukoreninila v tradicijo marksistične interpretacije Nietzschejeve filozofije, da ji ni dovoljevala novega pristopa do nje.

Urbančič poskuša izvirno premisliti Nietzschejev nauk, to pomeni, oddaljuje se od vseh reduktivnih postopkov vključanja te izredno bogate in zapletene miselnosti v ozke kategorije. Še pomembnejše je dejstvo, da se »odpoveduje vnaprejšnji objektivistični distanci do Nietzscheja. To oddaljenost daje znanstveno preučevanje nekega fenomena, ki ni več aktualen, nas ne zadeva in ki ga zato lahko pregledujemo kot arheološko zanimivost. Urbančič si skuša nasprotno privsojiti to filozofijo, se naseliti vanjo in se tako preizkusiti z njo. Odkrivanje Nietzscheja mu pomeni razkrivanje našega bivanja.

Zaratustra uči nadčloveka, voljo do moči in večno vračanje enakega. Nietzsche ni bil poklicni, akademski filozof; svoje misli ni torej izpeljal po klasičnih tirnicah; približeval in razkrival jo je sunkoma, prelival jo je v podobe. Zato ne more Urbančičev pristop ne biti sprejemanje teh podob, prisvajanje Nietzschejevega jezika in njegova interpretacija sočasno spirala in reka, ki vodi do najvišje točke in teče ter se zgublja v morju.

Urbančičeva spirala - reka postopoma spoznava povezanost osrednjih Nietzschejevih podob. Nadčloveka, voljo do moči in večno vračanje enakega lahko razumemo le na »en mah«, ne moremo dojeti njihovega pomena, če se jim ne približamo istočasno. Če pa ne poznamo bistva nobene, nam bodo vse tri skupaj le še večja uganke. Beseda nadčlovek ne označuje bistva nadčloveka, temveč njegovo razmerje do drugega, do človeka. Uganka je še vedno, kaj je on sam, zunaj tega razmerja. Prav tako volja do moči. Nietzsche pravi, da je življenje volja do moči, da je to voljo našel v vsakem bitju. Zakaj je ta volja nujno zakon življenja, je vprašanje, ki ne pozna zadovoljivega odgovora. Skrivnost je tudi večno

vračanje enakega; zakaj bi se moralo vse, kar je bilo in bo, večno in znova vračati, docela nesmiselno, brez vsakršnega cilja in izhoda. Zakaj bi moralo biti človeštvo vključeno v ta absurdni zakon?

Rešitev za trojno uganko je Urbančič našel v Dionizu, grškem bogu, ki se postavlja zoper Kristusa in krščanstva. Krščanstvo pa je ves današnji svet, obstoječi človek je sam uresničenje njegovega duha. Zato je nepojmljiva zahteva tistih, ki hočejo zanižati krščanstvo, ga odpraviti, kot so skušali Marx in vsa mladoheglovska kritika, ki se je proti krščanstvu postavljala kot negacija. Lahko ga namreč premagamo samo, če se ne poslužujemo njegovega orožja, njegovega odnosa do sveta, ki je zanikanje, ne sprejemanje tostranstva. Ne moremo mu postaviti torej človeka, ki ga odvraca iz resenementa, ker je to pravzaprav še vedno krščanski človek (in v tem smislu je za Nietzscheja to tudi marksist). Dioniz pa potrjuje svet, sprejema vse tostranstvo in z njim paradokсно tudi krščanstvo, a ga ravno v tem potrjevanju, prisvajanju, preseže. Ta novi človek, je lahko samo nadčlovek, njegova volja do življenja, je volja do moči, ker si on vse lasti, vse osvaja, a gre obenem čez to. Nadčlovek ni pasiven, kot novi Prometej si ustvarja svet, človeštvo, ki ne pozna nobenega boga nad seboj. In ta človek potrjuje vse, kar mu življenje prinaša ne le enkrat, temveč večno, vedno znova.

Urbančič se je v svojem spisu — vsaj taka je naša domneva — mogoče nekoliko preveč naslanjal na francosko šolo in zlasti na Delleuzovo interpretacijo Nietzscheja. S tem ne mislimo seveda negirati izvirnosti njegove razlage, vendar poudariti, da je smer, za katero se je Urbančič odločil, ena izmed možnih. V pričujoči interpretaciji je v ospredju figura nadčloveka, nekoliko odrinjena pa je podoba večnega vračanja enakega, ki jo zdaj tu skušamo skicirati v glavnih obrisih.

Večno vračanje enakega se v svoji ciklični obliki zoperstavlja pojmovanju linearnega časa, to pomeni vsakega gledanja, ki vidi višek in dokončen cilj človeštva v časovnem razvoju. Nietzsche kritizira s tem krščanstvo — ki postavlja popolnost v onstranstvo, to je v transcendenco — kot tudi vsako dialektično gledanje na zgodovino — ki vidi višek v nekem dokončnem stanju. Tako krščanstvo kot dialektična pojmovanja, ne morejo najti smisla v zgodovinskem dogajanju (krščanstvo ne pozna imanenec, dialektika pa ima dve možnosti; v primeru, da bi dosegla dokončen cilj, bi se morala ustaviti — ko neč zgodovine —, v nasprotnem primeru pa bi najvišjo točko lahko dosegla le na neskončni poti v nenehnem razvijanju in izpopolnjevanju), ni torej skladnosti med biti in vrednostjo, med eksistenco in smislom. Večno vprašanje pa vzpostavi prav to skladnost, ker ne pozna razvoja, napredka k dokončni popolni točki. Vse se večno in znova vrača; in če človek sprejme ta zakon, mora biti popolnost že prisotna, svet in zgodovina imata svoj smisel v sebi.

VERONIKA BRECELJ

Černigojeve razstave vedno znova pritegujejo pozornost javnosti

Ob otvoritvi že tradicionalnih Kogojevih dnevnov, ki jih je letos že petič priredilo Prosvetno društvo »Soča« Kanal, so v galeriji Rika Debenjaka v Kanalu odprli tudi antološko razstavo del Avgusta Černigoja, slikarja torej, ki je v tridesetih letih tega stoletja radikalno vstopil v slovenski likovni prostor in s svojo odprtostjo, angažiranostjo in provokativno udarnostjo odpiral novih poti v slovenski kulturni zakladnici. Tako se z letošnjim izborom likovnega ustvarjalca, v spremljevalni prireditvi z likovnega področja, lepo zaokroža podoba likovnega snovanja v medvojnem obdobju na Primorskem in v Sloveniji, kar naj bi iz širših aspektov osvetljevalo čas plodnega, prodornega uveljavljanja skladatelja Marija Kogoj, čigar spominu so dnevi v rojstnem Kanalu tudi posvečeni. Toda, z letošnjim izborom del Avgusta Černigoja ni podan samo pregled za nazaj, temveč predvsem tudi v današnji trenutek, saj Avgust Černigoj, vitalen in ustvarjalno iščoč kljub zavidljivo visoki starosti, neumorno snuje in preseneča. In prav gotovo je prav Avgust Černigoj tista osebnost, ki s svojim nekonformističnim in provokativnim, vedno novim in drugačnim likovnim snovanjem, nakazuje tisto kontinuiteto, žimnost in aktualnost ustvarjalnih iskanj, ki naj bi jih Kogoj dnevi zasledovali na glasbenem področju.

Tržaški slikar Avgust Černigoj je, če izvezamemo nekaj osebnih prijateljev in somišljenikov, dolgo časa ostajal osamljen, njegovo delo je bilo desetletja potisnjeno v pozabo in zanimanje za njegov opus je vzpodbudilo šele neokonstruktivistično gibanje v začetku sedemdesetih let, ko so mladi ustvarjalci iskali opor in primerjav lastnim hotenjem. Umetnostnozgodovinska stroka, ki se je v tem času lotevala korenitih obdelav likovnega ustvarjanja v medvojnem času, je temeljito proučila tudi pojav konstruktivizma in še posebej Černigojevega opusa. To nalogo je strokovno opravil njegov najboljši poznavalec in še danes zvest spremljevalec dr. Peter Krečič, ki je najprej z razstavo 1978. leta v Idriji in kasneje 1980. leta v monografiji prvič analiziral in strokovno ocenil Černigojev doprinos k razvoju sodobne slovenske likovne umetnosti. Obširni življenjski opus najvsebinskega in najizvirnejšega predstavnika jugoslovanske in evropske konstruktivistične avantgarde je tako postavljen na mesto, ki si ga v kontekstu razvoja slovenske umetnosti povsem zasluži. Odslej je zanimanje in vedenje o slikarskih iskanjih Avgusta Černigoja skokovito naraščalo; leto za letom so se vrstile predstavitev mojstrovih posameznih opusov in vedno znova so bila prezentirana nova, doslej nepoznana dela. V več kot 60 letih neumornega snovanja je nastal obsežen opus, ki ga zadnja leta, predvsem po zaslugi ravnateljice Kosovelove knjižnice v Sezani Lučke Čehorvine, počasi spoznavamo. Ta opus, tako resnično bo-

gat in raznolik nedvomno nalaga skrb, da se sistematično zbere, evidentira, restavrira in primerno prezentira, zato je vest, da se v Lipici pripravlja mojstrova galerija, ki naj bi kasneje prerasla v njegov muzej, razveseljiva in spodbudna. Le tako zbrana in prezentirana dela bodo ne samo v vsakem času in celostno predstavljena širši javnosti, pač pa bodo tudi trdna podlaga za vse nadaljnje raziskave in vrednotenja celotnega Černigojevega opusa od prvih konstruktivističnih poskusov iz let 1924-25 in 1925-29 do današnjih ekspresivnih barvitih prepletov v pastelu.

Čeprav smo se z deli Avgusta Černigoja pred dvema letoma v Pilonovi galeriji v Ajdovščini seznanili z obširnim retrospektivnim izborom, predstavlja ta razstava v galeriji Rika Debenjaka v Kanalu, ki bo odprta še do konca meseca, v marsičem pravo odkritje. Tu so namreč prvič predstavljena nekatera njegova dela, tako perorisbe iz leta 1945 in oljni portreti iz tridesetih let ter grafike iz njegovega najplodnejšega obdobja. Iz pozabe so bili v tem letu rešeni nekateri barvni lesorezi in jedkanice, ki so jih po starih ploščah ponovno tiskali strokovnjaki na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Tako se s to pregledno Černigojevo razstavo, ki nima namena biti študijska retrospektivna prezentacija slikarskega in grafičnega opusa, razkriva novo spoznanje Černigojeve ustvarjalnosti, ki bo nedvomno spodbudilo strokovnjake k nadaljevanju študijske obdelave in objave doslej nepoznanega slikarjevega dela.

Černigoj se spopada z različnimi tehnikami, h katerim se različno intenzivno vrača v posameznih obdobjih; tako so na razstavi, ki zajema obdobje od 1924 do 1980, razstavljene njegove grafike (1924-1980), risbe (1945), slike (1925-1978), lepljenke (1980) in objekti (1960-1980). Po letu 1929, po prvem njegovem ustvarjalnem obdobju, ki ga je zapisalo kot našega najpomembnejšega konstruktivista, kot avantgardnega raziskovalca, je Černigoj prešel zanimive faze, od portretov in krajinarstva v neopresionistični tehniki, geometričnega prikazovanja krajine in tihožitij, informela in kolažev ter konstrukcij do najnovejših gvašev, akvarelov in pastelov. Brezkompromisno samonikel je v svojih delih znal ohranjati svežino in izvirnost. Drugod je znal zajemati samo toliko, da je lahko ohranjal sebe. To dokazuje tudi danes, ko v častitljivi starosti zmore preinterpretirati različne prvine, značilne za likovno govorico »novega realizma«, kubizma in abstraktne umetnosti, v polno-krvno umetniško delo.

Razstava Avgusta Černigoja je hkrati tudi prva likovna predstavitev v novi likovni sezoni galerije Rika Debenjaka v Kanalu.

NELIDA SILIČ NEMEC

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

255.

Njegova krivda je v Losannovih očeh bleдела. Nikoli ni maral Nemcev, zdaj pa jih je začel sovražiti. Vse, kar mu je povedal prijatelj, bi moral že jutri dobiti duce na mizo.

Pa ne bo dobil poročila! Od njega že ne! Mar so v zgodovini nastradali vsi sli, ki so prenašali slabe novice? Sekali so jim glave za tuje napake. On bo trikrat premislil, kar bo poročal. Vse, kar bi radi slišali, bo povedal brez pomisleka, ničesar pa, kar bi razpihalo njihov bes. Samo enkrat se je opekel, zdaj se ne bo več. Naj se drugi, saj ni človeka, ki bi lahko ustavil splošno sranje, kadar se začne podirati vera v stvar med širokimi množicami.

Vreme se je zvedrilo. Kupola sinjega neba je zažarela v soncu. Morje se je iskriilo v drobnih valovih, ljudje so vrveli po ulicah. V daljavi so se blestale zasnežene gore, na Krasu pa je odjuga pobrala sneg, da se je držal samo še v zaplatah.

Losanna si je zaželel spremembe. S polkovnikom Gattinaro sta se odpeljala čez Kras proti mestu na biviši meji in mestu ob reki. Na karabinjerskih postajah sta izvedela, da se je Brkinska četa pritajila v snegu. Približno so ugotovili kraje, kjer so hodile njene patrulje.

»Iz Rima smo dobili ukor, mi karabinjerji in vojska, ker ničesar ne ukrenemo,« je dejal Gattinaro.

»Pa napravite nekaj, da bomo imeli kaj pisati,« je menil Losanna. »Se vam ne zdi, polkovnik, če lahko izkoristimo ta premor? Zdaj so uspavani.«

»Karlo Maslo vodi bataljon odreda, ki ga bomo s pomočjo vojske v prvih pomladnih dneh uničili,« je menil polkovnik. Losanna pa se je zadovoljno nasmehnil, rekoč:

»Vesel bom, če se bodo uresničile vaše napovedi, zelo vesel.«

POSLEDNJI BOJ

I.

Brkinska četa, v kateri sta od Bečanovih ostala samo Lojze in Pavle, je prebila zimo v skriti grapi pod Ostrovico.

Četa se je zmanjšala na dvajset mož, poveljeval ji je Branko Dolgan, komisar pa je bil španski borec Bolte.

Da ne bi opozorila sovražnika nase, nista v svoji okolici izvajala akcij. Vso zimo so njune patrulje pobirale fante, ki so imeli pozive za italijansko vojsko. Vozili so jih na bataljonski štab, kjer jih je Karlo odpravil naprej na Notranjsko in v Gorski kotar. Četi je primanjkovalo orožja in municije, sicer pa je bilo vse področje tako na gosto poseljeno z italijansko vojsko, da je bilo gibanje večje partizanske enote v zimskih okoliščinah praktično nemogoče.

Zima je jemala slovo, sneg se je stalil. V marcu je sonce grelo že tako močno, da so borci radi posedali po okopnem robu in se predajali sončnim žarkom. Zimski vetrovi so bili hudi in bivanje na

prostem je od slehernega zahtevalo posebno vzdržljivost in dobro voljo.

Vsi skupaj so se gnetli v velikem šotoru, napravljenem iz avtomobilske plahte. Postavljen je bil na ravnici, tik ob potoku, ki se je prek skalnih pragov in skozi goščave prebijal v dolino, proti rečici Padež.

Aktivisti so bili zadovoljni, ker ni bilo večjih akcij in tudi ne represalij, ne požigov vasi ne pogonov za sodelavci Osvobodilne fronte po vaseh. Italijani pa prav tako, ker se jim ni bilo treba otepati s snegom in burjo.

Okoli taborišča je bilo nenavadno mirno. Ni bilo patrulj in ne večjih enot. Karlo se je nekajkrat oglašil s spremstvom in namignil, naj bi se premaknili na druge položaje. Toda četno poveljstvo je bilo zadovoljno s skritim krajem taborišča, ki ga italijanska vojska še ni nikoli zaznala.

Bližina vasi Tatre, Kozjane, Vavovlje, Vareje in Artviže, kjer so živeli gibanju zvesti ljudje, ki so pomagali na vsakem konaku, pa izjemna lega, kjer so izvidnice z višin zlahka odkrile vsakogar, ki se je bližal taborišču, sta bila dodatna razloga, da so živeli cele tri mesece na enem mestu in se zanašali, da sovražnik miruje.

Neke mirne noči sredi marca je bil na straži Pavle. Globoko iz doline je prihajalo brnenje motorjev, skozi veje dreves pa so se bliskale luči kamionov, ki so vozili počasi, strnjeno, ko da se bodo vsak hip ustavili. Iz zaselkov na višinah vzhodnih grebenov pa so se jezno oglašali psi. Pavleta je spreletel srh po hrbtu, počutil se je nekako tako kot ob začetku roške ofenzive.

BERITE

**Novi
Matajur**

Prijateljska tekma proti Švedski

Italija zmagala, a ni navdušila

Italija — Švedska 1:0 (1:0)

STRELEC: v 2. min. Cabrini.
ITALIJA: Tancredi, Bergomi, Cabrini, Vierchowod, Collovati (od 85. min. Righetti), Scirea, Conti (od 16. min. Fanna), Bagni, Rossi, Dossena (od 64. min. Tardelli), Altobelli.
ŠVEDSKA: Ljung, Erlandesson, Hysen, Dahlkvist, Fredriksson, Tord Holmgren, Stromberg, Eriksson, Gren, Holmqvist, Svensson (od 55. min. Corneliusson).

SODNIK: Brummeier (Avstrija).
MILAN — Italija se je sinoči v prijateljskem srečanju oddolžila Švedom za zadnje poraze in zaslužen, pa čeprav tesno zmagala.

Zmagoviti zadetek so Italijani dosegli že v drugi minuti, ko je Cabrini prisrebno izkoristil Contijev predložek in z glavo poslal žogo v mrežo. Zadetek je dal »azzurrom« poleta, tako da so nadaljevali z napadi in so si ustvarili še nekaj priložnosti za gol, niso pa jih znali izkoristiti. Še

zlasti se je odlikoval Bagni, ki je z močnimi streli od daleč zaposlil švedskega vratarja.

Bearzotovi varovanci so v tem delu gotovo dobro igrali. Povsem drugačna pa je bila slika v nadaljevanju. Igra je bila zelo poprečna, »azzurri« so se skoraj nejevoljno premikali po igrišču in tako dovolili Švedom, da so ustvarili nekaj ugodnih priložnosti za izenačenje. Zelo lepo priložnost je imel tudi »Italijan« Corneliusson, ki pa jo je zapravil.

Prav v zadnjih potezah igre bi lahko »azzurri« še povečali izid, Vierchowod pa v protinapadu ni podal žoge soigralcu, sam je skušal premagati švedskega vratarja, žogo pa je poslal mimo vrat.

Disciplinski ukrepi

Zvezni sodnik je na osnovi sodniških poročil z nedeljskih prvotigaških in drugotigaških tekem v A ligi za dve koli diskvalificiral člana Milana Tas-

sottija, v B ligi pa je enak ukrep povzel proti članu Bologne Fabbriju, medtem ko je bil Salvadori (Empoli) izključen za eno kolo.

»Plavi« zadovoljili

BEOGRAD — V včerajšnji trening tekmi pred sobotnim srečanjem z Bolgarijo v okviru kvalifikacij za svetovno nogometno prvenstvo je jugoslovanska državna reprezentanca sicer le z 2:0 (1:0) premagala Voždovac, vendar je bil trener Milutinović s prikazano igro povsem zadovoljen. Prvi zadetek je padel v 45. min, bil pa je to avtogol Tomica, drugi gol pa je v 70. minuti dosegel Hadžibegić (11-metrovka).

Skoraj gotovo je sedaj, da bo Milutinović v soboto poslal na igrišče naslednjo postavo: Stojić, Zoran Vujović, Baljić, Gudelj, Hadžibegić, Radanović, Šestić, Slišković, Vokrri, Badžarević, Zlatko Vujović, Gračan.

Precej škode pri Sireni

Zadnje silovito neurje je naredilo precej škode pri Tržaškem pomorskem klubu Sirena, ki je izgubil dve jadrnici, ena pa je razbita. Razbesnelo morje je s sabo odneslo precej terena, načelo valobran, razpoke pa so opazne tudi na drči

Italija in Kamerun

Vsi zanikajo podkupovanje

RIM — Sedaj treba dokazati najvažnejše, kdo je namreč dal denar in pa s kakšnimi diabolničnimi mahinacijami je Italija zatem spravila na kolena Argentino, Brazilijo, Poljsko in končno še Zahodno Nemčijo, je včeraj zapisal francoski list »L'Equipe« ob senzacionalni vesti, da so na španskem »mundialu« za tekmo proti Italiji podkupili igralce Kameruna.

V tujni pa se je včeraj v glavnem le malokateri časopis ukvarjal s to zadevo, iz česar bi se dalo sklepati, da novice ne jemljejo preveč resno in sodijo, da gre verjetno za gole izmišljotine.

Po sta jasno povedala tudi dva izmed neposredno zainteresiranih, vratar N'Kono, ki igra v Španiji in pa Milla, ki brani barve francoskega Saint Etnienna. Odločno sta zanikala, da bi bilo kaj resnice v tem, kar piše tednik Europeo. N'Kono je še povedal, da so dan pred tekmo z Italijo od svojega vodstva zahtevali nekaj več denarja v primeru zmage, odgovorili pa so jim, da ne morejo iz-

plačati niti že obljubljenega. To naj bi igralce tako potro, da je bila neangažiranost na igrišču razumljiva.

Vsekakor so pri italijanski nogometni zvezi že dalj časa vedeli, da se nekaj kuha in da nekateri italijanski časnikarji skušajo najti dokaz, da je prišlo na tekmi proti Kamerunu do podkupovanja. Letos poleti, piše Europeo, sta Oliviero Beha, dopisnik Republike in neki sodni kronist odpotovala v Kamerun. Dokazi, ki sta jih zbrala (med drugim sta na film posnela izjave nekega črnca, ki pa se ga je videlo le v hrbet) se odgovornemu uredniku Republike in Leonardu Mondadoriju, ki je tedaj odgovarjal za Retequattro, niso zdeli dovolj tehtni. Zato sta časnikarja svojo preiskavo še razširila, odpotovala sta v Španijo, na Korziko in še kam drugam. Pripravila sta televizijsko oddajo za Canale 5, gradivo naj bi sedaj objavila še dva tednika, izšlo pa naj bi tudi v knjigi. Kot kaže torej, polemik, vsaj v Italiji, ne bo kaj kmalu konec.

kratke vesti - kratke vesti

Zadar v polfinalu

V zadnji četrtfinalni tekmi jugoslovanskega košarkarskega pokala je Zadar z 91:83 (46:41) premagal Šibenko in se tako pridružil Smelt Olimpiji, Jugoplastiki in Ciboni, ki so si že izborile uvrstitev v polfinale.

Platini »zlati atlet«

Mednarodna žirija je včeraj v Benetkah podelila francoskemu nogometašu turinskega Juventusa Michelu Platiniju naslov »zlatega atleta« za leto 1984. Posebno priznanje je šlo tudi avstrijskemu pilotu Nikiju Laudi.

Nepravilnosti na »mundialu '82«

MADRID — Španski računski dvor je ugotovil vrsto nepravilnosti, ki so jih organizatorji španskega »mundiala« zagrešili pri uporabi finančnih sredstev, najetju osebja in dajanju v zakup raznih storitev.

Cancelotti poražen v finalu

BORDEAUX — V finalu mednarodnega teniškega turnirja v Bordeauxu za trofejo Volvo Grand Prix je Ita-

lijan Francesco Cancelotti izgubil v finalu proti Špancu Higuerasu s 6:7 in 1:6. Medtem ko je bil prvi set dokaj izenačen pa je v drugem prišla do izraza večja izkušnost Španca, ki je brez težav slavil.

● **NOGOMET.** V srečanju 6. kvalifikacijske skupine za nastop na evropskem mladinskem nogometnem prvenstvu sta Danska in Norveška igrali neodločeno 2:2.

Rokomet: SP B skupine

OSLO — V norveškem glavnem mestu so izžrebali skupine svetovnega rokometnega prvenstva B skupine, ki bo od 23. 2. do 3. 3. 1985. Italija bo igrala v skupini A skupno z Norveško, s Španijo in s ČSSR.

● **EVROPSKI PARLAMENT IN ŠPORT.** Tudi evropski parlament se bo ukvarjal z vprašanjem svobodnega zaposlovanja športnih profesionalcev v državah EGS. Vprašanje je sprožil Gustavo Selva, ki je poudaril, da se vse države ne držijo svojčas sprejetih obvez.

Sporočilo dopisnikom

V nadaljevanju srečanj športnega uredništva Primorskega dnevnika z našimi dopisniki se bomo sestali še s poročevalci s košarkarskih in odbojarskih igrišč. Prihodnji teden bodo na vrsti še dopisniki z Goriškega, s katerimi se bomo iz praktičnih razlogov sestali ločeno. Z vsemi se bomo menili o obliki in načinu poročanja in o vseh praktičnih problemih, s katerimi se dopisniki in uredniki dnevno spoprijemamo. Sestanki so v sejni sobi našega uredništva, v Ul. Montecchi 6, drugo nadstropje, z goriškimi dopisniki pa se bomo srečali v našem goriškem uredništvu, Ul. 24. maja 1. Vrstni red je naslednji:

DANES, 27. t.m., ob 18.30: košarkarski dopisniki;
JUTRI, 28. t.m., ob 20.30: odbojarski dopisniki;
TOREK, 2. oktobra ob 18.00: goriški dopisniki.

SVETOVNO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Prekinitev 6. partije

MOSKVA — Včerajšnjo šesto partijo finalnega dvoboja za svetovni šahovski naslov med Karpovom in Kasparovom so prekinili v 41. potezi. Bele figure ima tokrat Kasparov. Nekateri izvedenci menijo, da je ob prekinitvi Karpov v boljšem položaju, drugi pa sodijo, da bo Kasparov le uspel remizirati.

Seminar za športne delavce

V priredbi tržaške Pokrajine bo v soboto v kongresnem središču tržaškega velesajma s pričetkom ob 15. uri seminar za športne delavce, zlasti odbornike. Dr. Antonio Nuciari bo predaval o delovanju tržaškega središča za športno medicino, ki slavi 15-letnico svojega obstoja, geometer Renato Salvini, bivši šef generalnega knjigovodstva CONI v Rimu, pa bo govoril o problemih fiskalne narave pri upravljanju športnih društev.

Deželni nogometni pokal

Vesna boljša od Olimpie

Olimpia — Vesna 1:2 (1:0, 1:1)

STRELCA za Vesno: Kostnapfel v 88. min. in Penco v 115. min.

OLIMPIA: Hrvatini, Massimi, Depaola, Ciacchi, Ellini, Piccinino, Cauzer, Kirchmaier, Cicchese, Cusatelli, Tulliani.

VESNA: Perossa, Tucci, Basiaco, Verbich, Penco, F. Candotti, Sedmak, R. Candotti (v 46. min. Bruno), Kostnapfel, Jerman, Pertan.

Glavna značilnost sinočnje tekme za deželni nogometni pokal med Olimpio in Vesno je bila groba igra Tržačanov: kar trije Križani so se poškodovali, Roberto Candotti pa se je moral celo zateči po zdravniško pomoč.

Vesna je pokazala precej urejeno igro, zadela je tudi prečko s Pencom in imela še nekaj lepih priložnosti, da bi dosegla višjo zmago, vendar napadalcji niso bili preveč natančni.

Vsekakor so prvi povedli gostje, Križani pa so izenačili le dve minuti pred iztekom regularnega dela srečanja. Potrebna sta bila podaljška, v katerih je Vesna le prišla do povsem zaslužene zmage, saj ji nasprotnik ni bil enakovreden in je nje igralce skušal zaustavljati predvsem z grobimi in nevarnimi prekrškmi. (A. Kostnapfel)

● **TENIS.** Lepo vreme je včeraj vendarle omogočilo, da so nadaljevali italijansko teniško prvenstvo v Perugii. Večjih presenečenj ni bilo, če iz vzamemo poraz nosilca skupine Bottazzija, ki je s 6:1, 6:4 zgubil proti Cierru.

● **NOGOMET.** V prijateljskem nogometnem srečanju je včeraj Poljska z 2:0 (0:0) premagala Turčijo. Oba zadetka je dosegel Dziekanowski.

V okviru Jesenskega praznika v Štandrežu

Mladinski derbi Olympia-Val

V okviru Jesenskega praznika, ki ga v Štandrežu konec tedna pripravlja kulturno društvo Oton Župančič, bo jutri prijateljsko srečanje mladinskih odbojarskih vrst goriške Olympie in štandreškega Vala. Srečanje, ki bo ob 18.30 v štandreški telovadnici, bo ekipama služilo kot priprava za prvenstvo, ki se bo pričelo v drugi polovici oktobra.

Olympia in Val startata v tem prvenstvu kot glavna favorita za osvojitve naslova pokrajinskega prvaka, zato bo jutrišnje srečanje nadvse zanimivo. Po srečanju pa bo v Domu Andreja Budala za vse družabnost s plesom.

● **ALPE ADRIA.** V soboto se bo v Auronzu di Cadore zaključil prvi turnir v hokeju na ledu v okviru srečanj Alpe Adria. Na njem bodo nastopili Hokej club iz Celovca (avstrijski prvak), Jesenice in Auronzo.

DREVI OB 17.30 na »1. MAJU«

Friulexport proti reški Jugoliniji

V nadaljevanju priprav na prvenstva deklic in C-2 lige se bodo igralke združene odbojarske mladinske ekipe Friulexport danes ob 17.30 na stadionu »1. maj« pomerile z reško ekipo Jugolinije, tradicionalnim gostom naših šesterk. Nasprotnik je za naša dekleta povsem primeren, lani je ob podobnem srečanju v Trstu s'aviil zmago s 3:2 po lepem in razburljivem dvoboju, tudi tokrat pa je favorit.

Predvčerajšnjim so se igralke Friulexporta v prijateljski tekmi pomerile s člansko vrsto Brega, ki jih je pričakovano premagala s 3:0 (15:6, 17:15, 15:7), dodatni četrti set pa je pripadel »deklicam«.

Primorčevi nogometaši pred 3. AL

V nedeljo se bodo pričeli prvenstveni boji v tretji nogometni amaterski ligi. Za prvenstvo so se temeljito pripravili tudi Primorčevi nogometaši, ki so v nedeljo igrali prijateljsko tekmo proti San Vitu (na sliki) ko so izgubili z 1:2

Kljub nenaklonjenemu vremenu uspel balinarski turnir Gradine Domačini v finalu ugnali Vrhovce

»Balinarskemu turnirju ob jubileju domačega društva ni bilo mehko postlano, vendar je zaradi trme nekaterih, vztrajanja drugih in razumevanja tretjih prišel do svojega uspešnega zaključka. Čestitamo prvouvrščenemu moštvu Gradina iz Doberdoba in drugouvrščenemu moštvu z Vrha za pridnost in znanje in jima izročamo pokale ZSSDL.« S temi besedami je zaključil predstavnik Teritorialnega odbora Združenja slovenskih športnih društev za Goriško balinarska srečanja v ponedeljek zvečer v gostilni Peric v Doberdobu.

Prvi poskus balinarskega turnirja za Gradino dvajsetletnico je bil izveden spomladi, vendar ni uspel zaradi vremena in zaradi organizacijskih šibkosti. Ta športna dejavnost je precej zamrla, izvajajo jo le v redkih gostilnah za kratek čas. Vodstvu

Združenja se je šlo in gre za to, da bi le morda našli obliko obuditve organiziranega načina igranja tudi v mestu ali predmestju po'eg tradicionalne dejavnosti v Doberdobu. Zato vztrajanje pri zasnovanem načrtu.

Na turnirju, ki se je začel v nedeljo, bil prekinjen zaradi naliva, se nadaljeval v ponedeljek zvečer, bil spet prekinjen zaradi nevihte in se zaključil ponoči, je sodelovalo šest moštev: Doberdob, Vrh, Sovodnje, Goriča, Pevma in Solkan. V dveh podturnirjih so se pomerili na balinarskih stezah gostilne »Pri Vitotu« v Goriči in v gostilni »Peric« v Doberdobu. Zmagovalni moštvi obeh podturnirjev sta tekmovali v zaključni tekmi. Izidi posameznih tekem

Gradina - Solkan 11:3; Solkan - Pevma 11:10; Gradina - Pevma 11:6; Vrh - Sovodnje 11:1; Vrh - Goriča

11:6; Goriča - Sovodnje 11:6; Gradina - Vrh 11:3; Moštva pa so nastopila v naslednjih postavah.
GRADINA: Frandolič, Lavrenčič, Gergolet, Pizzo, M. Frandolič, Uljan. VRH: L. Devetak, V. Černic, Cotič, S. Černic.
SOVODNJE: Cotič, Pelicon, Kerševan, Devetak.
PEVMA: Bensa, Primožič, Pintar, Figelj, Vogrič, J. Leban.
SOLKAN: Zorzut, Božič, Birska, Jug, Trbižan.
GORICA: Koren, Furlan, Leban, Korošec.
Če je res, da si želi Solkanci povratno srečanje in nameravajo Vrhovci prirediti na pomlad turnir ob o-tvoritvi igrišča — zakaj bi o tem dvomili? — je turnir dosegel svoj namen. R.A.

Naši košarkarji bodo z nastopom doma proti Caveji pričeli prvenstvene tekme v C-1 ligi

Jadranovci od sobote za točke

Trener Andrej Žagar

Jadranove košarkarje smo obiskali na torkovem treningu v Repnu. Bili so kar dobro »prepoteni« in motivirani pred sobotnim letošnjim krstnim prvenstvenim nastopom v C-1 ligi.

»Tako je treba. Tudi na treningih moraš dati vse od sebe,« je dejal kapetan Peter Žerjal. »Prvenstvo ne bo lahko. Odpraviti moramo še nekaj napak. Predvsem bolj moramo servirati naše visoke igralce.«

»Počutim se že dobro. Letos smo morali spremeniti način igranja. Vi-teza namreč ne bo. Zopet bo naše najpomembnejše orožje hitrost, protinapad. Pod košem smo letos z Mauro čuk močnejši. Uloviti bi morali zato več odbitih žog in zato moramo tudi izkoristiti protinapad,« je pristavil Ivo Starc.

Predsednik Gantar

»Letošnje prvenstvo začnemo z enakim navdušenjem kot prejšnja leta, čeprav se zavedamo, da smo z Borisom Vitezom, ki je bil najboljši strellec v našem moštvu, mnogo izgubili. Prepričan pa sem, da bo pa doprinos Maura Čuka izredno pomemben. Mauro se je namreč odlično vključil v ekipo, uživl v vzdušje našega društva,« nam je dejal predsednik SZ Jadran.

»Upam, da nam bodo tudi letos navijači tako številno stali ob strani in da bodo z njihovim navdušenim bodrenjem predvsem na domačih tekmah pomagali našim fantom.«

»Dodaj pa bi še to: dobrodošli so

Jadranovi košarkarji bodo v soboto pričeli prvenstvene nastope v C-1 ligi. V konkurenci 16 moštev, v zelo izenačenem in dolgem prvenstvu, v delno obnovljeni postavi (moštvo je zapustil najboljši strellec Boris Vitez, ki je prestopil k tržaškemu prvotiligašu, k Jadranu pa se je vrnil Mauro Čuk), bodo jadranovci zopet v središču pozornosti. Jadranovci so se tudi za to prvenstvo, pod vodstvom trenerja Andreja Žagarja, temeljito pripravili, odigrali so šest prijateljskih tekem (žal je odpadlo prijateljsko srečanje proti Stefanelu), sedaj pa jih čakajo boji za prvenstvene točke. Že trikrat so za malenkost zgrešili veliki met — napredovanje v drugo italijansko ligo. Jim bo letos uspel veliki podvig?

Že prve prvenstvene tekme bodo gotovo pokazale, kam lahko meri naše moštvo. Prvenstvo bodo pričeli z nastopom doma. Njihov prvi letošnji nasprotnik bo moštvo Caveji iz Forlija, ki naj bi baje znatno spremenilo svojo ekipo. Sobotno srečanje v tržaški športni palači se bo pričelo ob 21. uri. Pričakovati je velik obisk navijačev. In prav na pomoč svojih sijajnih navijačev Jadranovi košarkarji računajo tudi v tem prvenstvu.

Trener Andrej Žagar pa je dosedanje priprave takole ocenil.

»Mislim, da smo se dobro pripravili. Opravili smo namreč približno enako število treningov kot lani. Lani smo sicer odigrali sedem prijateljskih tekem. Letos smo mislili igrati prav tolikšno število prijateljskih srečanj, žal pa je odpadla tekma proti Stefanelu. Sicer pa so priprave potekale po programu. Fantje so pridno trenirali in mislim, da smo nared za prvenstvo.«

»Kaj pa o nasprotnikih?«

»Slišali smo razne verzije o moči in nemoči naših nasprotnikov v tem prvenstvu. Pravijo, da je Treviso zelo ojačil svoje moštvo, da sta obe ekipi, ki sta nazadovali iz B lige, med favoriti za takojšnjo vrnitev med drugoligaše. Pravijo tudi, da je Pa-

dova sestavila zelo konkurenčno ekipo. Pravo oceno o moči naših konkurentov pa bomo lahko dali šele potem, ko bomo izvedeli še rezultate po prvih štirih-petih kolih.«

»Jadranov cilj pa ostaja kot lani: najmanj uvrstitev v play-off?«

»Z odhodom našega najboljšega strelca Borisa Viteza smo morali spremeniti koncept igre; mislim tudi, da bo letošnje prvenstvo »močnejše« od lanskega, vseeno pa ostaja naš cilj uvrstitev v play-off in seveda osvojitve enega od prvih dveh mest po regularnem delu prvenstva, s čimer bi imeli večje možnosti za prestop v višjo ligo. Vestno smo se pripravili za prvenstvo, fantje in tudi jaz smo izkušenejši za eno sezono, pa tudi Mauro Čuk se je povsem dobro vključil v moštvo. Če nam ne bodo nagajale poškodbe, če nam bodo

navijači še naprej zvesto in navdušeno ob strani, če ne bo nepričakovanih kiksev, potem lahko dosežemo svoj primarni cilj — uvrstitev v sklepni del prvenstva. Za prestop v B ligo pa je še potrebno mnogo, mnogo sreče,« je dejal Žagar.

B. Vitez: »Fantom želim mnogo uspeha«

Tudi v torek smo na Jadranovem treningu srečali Borisa Viteza, ki letos igra za tržaškega prvotiligaša.

»Svojim prijateljem in bivšim soigralcem želim veliko uspeha v letošnjem prvenstvu. Jadranovih predprvenstvenih tekem nisem videl, ker sem bil zaposlen z ekipo. Sodeč po treningih pa mislim, da so fantje dobro pripravljeni za prvenstvene nastope. Mauro Čuk se je dobro vključil v ekipo. Kaj bi še dodal kot to: srečno in uspešno!«

Spored 1. kola

JADRAN - Caveja Forli (v soboto, 29.9., ob 21. uri); Ceam Bologna - Basket Oderzo; Fulgor Forli - Udine Nord; Italmonfalcone - Castelfranco Pedrini; Basket Ravenna - CUS Modena; Pall. Vicenza - Servolana Leasest; Stefanel Treviso - Basket San Donà; Virtus Padova - Fulgor Fidenza.

Tako jadranovci za sezono 1984/85

Vezni igralci

Ivo STARC	23.1.1960	187 cm
Klavdij STARC	18.9.1961	180 cm
Peter ŽERJAL	16.12.1958	180 cm
Štefan GULIČ	24.3.1966	175 cm
Valter SOSIČ	14.3.1961	183 cm

Krila - post

Marko BAN	21.12.1960	195 cm
Andrej VASSALLO	7.3.1964	192 cm
Marko KOJANEC	12.6.1964	194 cm
Edi KRAUS	28.9.1956	192 cm
Sandi RAUBER	9.8.1964	198 cm
Andrej VREMEC	23.6.1964	193 cm

Centra

Mauro ČUK	26.4.1960	200 cm
Robert DANEU	24.10.1963	199 cm

TRENER: Andrej ŽAGAR

V predprvenstvenih srečanjih

Jadran - Polet	79:53
Regenerin Celovec - Jadran	98:93
Jadran - Jesenice	83:68
Postojna - Jadran	83:82
Leasest Servolana - Jadran	84:74
Jadran - Italmonfalcone	110:91

Pripravil: B. LAKOVIČ

Vse Jadranove tekme v letošnjem prvenstvu

PRVI DEL

1. KOLO	— 29. 9. ob 21.00:	JADRAN - Caveja FO
2. KOLO	— 7. 10. ob 17.30:	CUS Modena - JADRAN
3. KOLO	— 14. 10. ob 17.30:	JADRAN - Fidenza
4. KOLO	— 20. 10. ob 21.00:	Vicenza — JADRAN
5. KOLO	— 28. 10. ob 17.30:	JADRAN - Bologna
6. KOLO	— 3. 11. ob 20.30:	Monfalcone - JADRAN
7. KOLO	— 10. 11. ob 21.00:	JADRAN - Padova
8. KOLO	— 17. 11. ob 21.00:	Treviso - JADRAN
9. KOLO	— 24. 11. ob 18.30:	Udine Nord - JADRAN
10. KOLO	— 1. 12. ob 21.00:	JADRAN - Ravenna
11. KOLO	— 9. 12. ob 17.30:	Servolana - JADRAN
12. KOLO	— 15. 12. ob 21.00:	JADRAN - Celli FO
13. KOLO	— 22. 12. ob 21.00:	JADRAN - S. Donà
14. KOLO	— 5. 1. 85 ob 21.00:	Castelfranco - JADRAN
15. KOLO	— 12. 1. ob 21.00:	JADRAN - Oderzo

POVRATNI DEL

16. KOLO	— 19. 1. ob 21.15:	Caveja FO — JADRAN
17. KOLO	— 26. 1. ob 21.00:	JADRAN - CUS Modena
18. KOLO	— 3. 2. ob 17.30:	Fidenza — JADRAN
19. KOLO	— 9. 2. ob 21.00:	JADRAN - Vicenza
20. KOLO	— 16. 2. ob 21.00:	Bologna - JADRAN
21. KOLO	— 24. 2. ob 17.30:	JADRAN - Monfalcone
22. KOLO	— 2. 3. ob 21.00:	Padova - JADRAN
23. KOLO	— 9. 3. ob 21.00:	JADRAN - Treviso
24. KOLO	— 17. 3. ob 17.30:	JADRAN - Udine Nord
25. KOLO	— 23. 3. ob 21.15:	Ravenna - JADRAN
26. KOLO	— 30. 3. ob 21.00:	JADRAN - Servolana
27. KOLO	— 13. 4. ob 21.00:	Celli FO — JADRAN
28. KOLO	— 21. 4. ob 17.30:	S. Donà — JADRAN
29. KOLO	— 27. 4. ob 21.00:	JADRAN - Castelfranco
30. KOLO	— 5. 5. ob 17.30:	Oderzo - JADRAN

Letos v tretji amaterski nogometni ligi - skupina I

Juventina in Sovodnje za napredovanje

V nedeljo bo tudi na Goriškem steklo nogometno prvenstvo 3. amaterske lige. Po lanskim odločitvi je tudi tokrat federacija sklenila, da naše tri predstavice ne bodo igrale skupaj, saj je doberdobsko Mladost vključila v tržaško skupino, medtem ko sta Sovodnje in Juventina ostali v goriško - furlanskem krogu, čeprav je pred sestavo koledarjev kazalo, da bodo tudi Doberdobci v goriški skupini.

Prva ugotovitev, ki jo lahko damo po tem, kar smo videli v lanskem sezoni, je, da je goriška skupina kakovostnejša od tržaške. Zato bo naloga za naša predstavnika dokaj zahtevna, saj je kakovost prisotnih ekip v bistvu ostala nespremenjena. Torriano in Villesse, ki sta napredovali, sta zamenjala goriški Audax in novinec v tej skupini Manzano. Letos pa ne bo nastopila zadnjevrščena ekipa lanskega prvenstva Fossaloni. Če izvajamo Manzano, ki ga ne poznamo, lahko rečemo, da ostaja krog favoritov za napredovanje v bistvu isti kot lani. Ekipi, ki so napredovale, bo gotovo nadomestil Audax, ki je po našem tudi najresnejši kandidat za končno zmago. Zelo dobro obeta tudi Medea, medtem ko sta Azzurra in Piedimonte nekoliko izgubila na učinkovitosti. Pri tem pa ne smemo pozabiti na Brazzanese in Mariano, ki sta lansko prvenstvo zaključila v zgornjem delu lestvice.

Kaj pa naša predstavnik? Prva ocena, ki se nam vsiljuje, je brez dvoma pozitivna. Tako Štarancan, kakor Sovodenjci imajo okrepljene postave. To velja še posebno za Juventino, za katero bodo zopet igrali nekateri odlični igralci, ki so lani služili vojaški rok. Pa pogledajmo podrobno obe naši predstavnici.

JUVENTINA

Štandrežci so lani odigrali eno najslabših prvenstev v zadnjih sezonah, zato je tudi pričakovati, da ga bodo tokrat popravili. Da to uspejo imajo vse možnosti. Kljub težavam, ki jih doživlja društvo zaradi pomanjkanja organizacijskih kadrov, bo Juventina

letos gotovo igrala pomembno vlogo v prvenstvu. Ne moremo reči, da je med najresnejšimi kandidati za prva mesta, toda z igralci, ki jih ima na razpolago, je brez dvoma kakovostno moštvo. O tem so sicer prepričani tudi v štandrežu, kjer pravijo, da ostaja glavni favorit za zmago goriški Audax, da pa je v boju za 2. mesto, ki ravno tako pomeni napredovanje, več ekip in med njimi tudi Juventina.

S to trditvijo se tudi strinjamo, saj pomeni prihod branilca Travagina ter veznih igralcev Cingerlija in Laurija veliko pridobitev za društvo. To je Juventina že pokazala na turnirju v Štražicah, kjer je bila enakovredna v igri z moštvom iz 2. AL.

Nogometaši Juventine

VRATAR: Di Dionisio.

BRANILCI: Di Palma, Chizzolini, Šturm, Medeat, Krpan, Costa, Travagin.

VEZNI IGRALCI: Cingerli, Lauri, Caiazzo, Tavčar.

NAPADALCI: Russo, Panico, Nanut, Niti.

TRENER: Rudi Vižintin.

SOVODNJE

Enostavno bi lahko rekli, da morajo Sovodenjci igrati tako kot v drugem delu lanskega prvenstva, pa jim napredovanje ne uide. Marsonovi varovanci so namreč v drugi polovici prvenstva zbrali največ točk od vseh, žal pa so premalo želi v začetku (4 točke v 12. tekmah).

Če povemo, da so Sovodenjci obdržali isto moštvo in to vključili nekaj zares obetajočih mladincev, lahko upamo, da bo za slovensko ekipo le napočil čas, da se bo potegovala za najvišja mesta. Na turnirju v Podgori so Marsonovi varovanci sicer pokazali nekaj pomanjkljivosti v obrambi in počasnost na sredini igrišča. Toda povedati je tudi treba, da je bila to njihova predprvenstvena preizkušnja. Za drugo, ki so jo odigrali v dežju pa ne moremo dati posebnih ocen.

Trener Gianni Marson je prepričan, da se bo ekipa letos dobro odrezala

in da bo z redno vadbo lahko dosegla tudi dobre rezultate. Precej zaupanja ima tudi v mlajše, katerim bo dal odgovornost, da bodo stopili takoj na igrišče in se živili v prvenstvo.

Iz prvih ocen torej, čeprav jih je treba jemati z določeno zadržanostjo, se slovenski ekipi na startu predstavljata z dobrimi obeti.

Nogometaši Sovodenj

VRATARJI: Gergolet, R. Petejan, R. Uršič, Kovic.

BRANILCI: Tomažič, Kovic, Vižintin, Košič, R. Petejan, Marson, F. Kovic.

VEZNI IGRALCI: E. Petejan, Florenin, F. Čevdek, Pavlin.

NAPADALCI: A. Fajt, Gomišek, Grillo, Butkovič, J. Čavdek, Sambo, Vida, Sessi, Kodrič.

TRENER: Gianni Marson.

R. Pavšič

obvestila

Košarkarski odsek Bora
sporoča, da bo danes, 27. t.m., ob 20. uri na stadionu »Prvi maj« seja košarkarskih trenerjev. Prisotnost je obvezna!

ŠD Kontovel

sporoča, da so odprta vpisovanja za aerobično telovadbo za ženske. Prijavite se lahko pri Alidi Emili (tel. št. 225879) in pri Marini Cibic (tel. št. 225051). Treninji se bodo pričeli v torek, 2. oktobra.

ŠK Kras

obvešča, da se bo z oktobrom pričela rekreacijska telovadba za odrasle. Vpisovanje in podrobnejše informacije do 30. t.m. pri Lilijani Budin, Salež 65, tel. 040/229375 v popoldanskih urah.

Vodstvo tekmovalne smučarske ekipe

obvešča, da se treningi nadaljujejo vsak torek in petek. Člani ekipe naj

bodo ob 17. uri pri vходу v telovadnico Pristaniških delavcev na Proseku.

SD Kontovel

sporoča, da so odprta vpisovanja za ritmično telovadbo za deklice letnikov 77, 78 in 79. Treninji se bodo pričeli v torek, 2. oktobra. Prijave sprejema telefonsko Alida Emili (tel. št. 225879) in Marina Cibic (tel. št. 225051).

ŠZ Bor —

Namiznoteniška sekcija

obvešča, da bodo redni treningi za igralce letnikov 1971-76 na liceju Prešeren vsak torek in petek od 17.30 do 19.30. Vabljeni tudi začetniki!

ZSSDI

vabi na rekreacijsko in tekmovalno kolesarsko prireditev, ki bo v nedeljo, 30. septembra, ob 10. uri v Sovodnjah. Vpisovanje ob 9. uri pred startom v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Mladinska odbojcarska prvenstva na Tržaškem

Osem slovenskih ekip

Deklice

Kot običajno se odbojcarska prvenstva na Tržaškem najprej pričnajo pri mlajših kategorijah in tudi tokrat bomo Slovenci imeli predstavnike v vseh kategorijah. Najprej bodo stopile v športno areno šesterke v konkurenci deklic in dečkov (letnik 1968 in mlajši) ter mladinke in mladinci (letnik 1966 in mlajši). V lanskem prvenstvu so naše šesterke dosegle v zadnjih letih daleč največji uspeh: kar 3 pokrajinske naslove od 6 možnih (pri tem seveda ne štejemo miniodbojke). Pokrajinske naslove so izbojevale zastopnice združene šesterke Friulexporta v konkurenci deklic, v ženski konkurenci »Under 15« Breg ter v isti kategoriji pri moških mladi odbojkarji Sloge. Ostali trije pokrajinski prvaki pa so CS Inter 1904 pri dečkih in mladincih ter OMA Olympic v konkurenci mladink.

Dečki

Pri fantih se je število v primerjavi z lanskim letom povečalo za eno šesterko. Tudi Slovenci imamo eno ekipo več, saj bo poleg Bora letos nastopala še Sloge. Ostale ekipe pa so naslednje: Volley Club, Inter 1904, VIS, Nuova Pallavolo Trst, Rozzol in Prevenire.

Pokrajinski naslov brani pri dečkih Inter 1904, ki je tudi letos najbolj resen kandidat za ponovitev lanskega uspeha. Med slovenskimi ekipama je nekoliko v prednosti Bor, ki v letošnjem prvenstvu lahko poskrbi za prijetno presenečenje. Prvenstvo samo pa bo precej izenačeno, ker lahko pri mladih odbojkarjih pride v enem samem letu do precejšnjih sprememb.

Mladinke

Pri mladinkah letos beležimo izreden padec, saj bodo nastopale samo 4 šesterke, polovico manj kot v sezoni 1983-1984. Medtem ko je v lanskem sezoni branila barve slovenske odbojke Sloge, se ji je letos pridružil še Kontovel Electronic Shop. Ostala dva zastopnika pa sta CUS in Prevenire. Kot zanimivost pa naj omenimo dejstvo, da v tej konkurenci ni branilca lanskega pokrajinskega naslova OMA Olympic.

Mladinci

Pri mladincih ni nobenih sprememb. Moška odbojka na Tržaškem se naprej nadaljuje. Samo tri šesterke našo tezo samo potrjujejo. Poleg Sloge, ki je igrala tudi v lanskem prvenstvu sta še Inter 1904 (ki brani pokrajinski naslov) in Prevenire.

G. Furlanič

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361

ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš: Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglaš: 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš: 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sozolja po formatu Oglaš: iz dežele Furlanije. Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

27. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZIT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Aretacije mafijcev v Brescii in Kalabriji

Ugrabljeni industrijec je živel v šestih ječah

BRESCIA, REGGIO CALABRIA — Karabinjerji iz Brescie so včeraj v mestecu Nave aretirali 27-letnega avtomobilskega dirkača Nicola Busnenija, njegovega 54-letnega strica, železarskega industrijca Leonarda Busnenija ter še drugih dvajset oseb. Ta široka akcija pravice spada v okvir protimafijskih operacij, ki jih vodi namestnik državnega pravdnika Giancarlo Zaza. Vsi aretirani so obtoženi nedovoljenega združevanja v mafijske skupine, njihova točna naloga pa naj bi bila nasilno iztrževanje kreditov. Policija ni objavila, imeno ostalih obtožencev, ki pa so v glavnem trgovci in manjši industrijci iz Brescie in okolice.

Mafija se spet oglašja tudi iz Reggia Calabrie. Včeraj so v kraju Candidoni aretirali 47-letnega mafijskega vodjo Salvatora Fazzarija zaradi nespoštovanja odredbe o bivališču. Fazzarija je sodišče iz Palmije obsodilo na tri leta prisilnega bivališča v mestecu Premilcuore pri Forliju, vendar pa se mu je očitno zelo mudilo domov v Candidoni, kjer opravlja svoj mafijski »posel«.

V kraju San Luca, spet pri Reggia Calabrie, je neapeljski industrijec Carlo De Feo, ki so ga neznanci u-

grabili 28. februarja lani ter nato izpustili po izplačilu štirih milijard lir odkupnine, razpoznal kar šest »zaporov«, v katerih je bil zaprt za časa svoje ugrabitve. Njegovi zaporji so v glavnem pastirske staje, v okviru njegove ugrabitve pa je policija že pred časom aretirala 29 pastirjev. Slednji so vsi iz San Luce, trenutno pa so zaprti v neapeljskih zaporih. De Feo je na poti spoznavanja teh »zaporov« spremljal neapeljski preiskovalni sodnik Guglielmo Palmeri.

Atentat na južnoafriško veleposlaništvo

NEW YORK — včeraj je v prvih jutranjih urah v samem centru New Yorka eksplodirala bomba, ki so jo neznanci podtaknili v stavbo veleposlaništva Južne Afrike. Predstavnik njujorške policije je izjavil, da je materialna škoda ogromna, vendar da pa ni človeških žrtev.

Nekaj minut po atentatu je neznatec telefoniral na sedež tiskovne agencije AP v New Yorku ter izjavil, da si odgovornost za atentat lasti neka ilegalna skupina, ki se bori proti apartheidu v Južni Afriki. Dodal je, da nespoštovanje človekovih pravic v Južni Afriki podpira »gnili ameriški imperialistični režim«.

Na sliki (telefoto AP): policija pred južnoafriškim veleposlaništvom v New Yorku.

Spet vinska vojna med francoskimi in italijanskimi proizvajalci

AGRIGENTO, KILLARNEY — Vojna med italijanskimi in francoskimi proizvajalci grozdja se je spet začela.

Med ponedeljkom in torkom je namreč skupina petdesetih oseb napadla blizu Avignona tovarnjak sicilijanske kmetijske zadruge iz Canicattija, natočenega s 165 stoti grozdja. Ves

tovor je dobesedno uničila. Medtem ko je zveza zadržal iz Agrigenta v pričakovanju ustreznega razčiščenja postavila druge štiri tovarnjake, ki so že na poti proti Avignonu, pa na Siciliji poudarjajo, da je nasilni dogodek le zadnji člen enotedenskih napetih odnosov s francoskimi proizvajalci in njihovega odločnega naspro-

tovanja uvažanju sicilijanskega grozdja, ki je že osvojilo francoski trg.

Kljub takemu naraščanju napetosti, kakršnemu smo bili priča tudi prejšnjega leta, ne kaže, da bo na politični ravni v kratkem prišlo do rešitve vprašanja oziroma do omejitve proizvodnje. Ministri za kmetijstvo držav EGS, ki so tri dni zasedali v irskem mestu Killarney, se niso namreč zedinili o tem, kako rešiti to vprašanje. Italijanski minister Pandolfi pa ni sprejel francoskega predloga o tem, koliko grozdja naj pride vsaka država in koliko naj ga predele v žganje.

Prvega oktobra bodo ministri za kmetijstvo v Luksemburgu ponovno iskali ustrezne in za vse zadovoljive ukrepe, do katerih ne bo prišlo tako enostavno, kljub temu, da sedanji položaj postavlja pod vprašaj vstop v EGS tudi Španije in Portugalske (predviden za 1. januarja 1986. leta), torej drugih dveh močnih proizvajalcev vina.

Umik indijske vojske iz »zlatega svetišča« v državi Pandžab

NEW DELHI — Indijska vojska se je umaknila iz »zlatega svetišča« v severozahodni indijski državi. Pandžab, kjer so letos poleti zbruhnili hudi verski spori med sektama in v katerih je izgubilo življenje 650 oseb. Vest o umiku vojske je sporočila indijska predsednica vlade Indira Gandhi, širši javnosti pa indijska tiskovna agencija PTI. Po njenih zagotovilih se vojska ne bo v celoti umaknila, ampak bo v svetišču ostala še skupina mejne straže.

Predsednica Indira Gandhi je nadalje povedala, da so poškodbe, ki so v templju nastale med neredi, popravljene.

Ob tem velja omeniti, da so predstavniki sekte šik na svojem svetovnem kongresu 2. septembra sporočili indijski vladi ultimatum, naj se vojska umakne iz »zlatega svetišča« do 30. septembra. V nasprotnem primeru bi verski poglavarji 1. oktobra vodili ljudski pohod za osvoboditev templja, ki ga je vojska zasedla 6. junija.

Nov sistem evidenčnih tablic

Imele bodo črne črke in številke na beli podlagi

RIM — Po sedmih letih bodo imele italijanska vozila v kratkem nove evidenčne tablice. Tako je izjavil minister za prevoze Signorile, ki je že sprožil postopek za odpravo starih in uvažanje novih evidenčnih tablic. Glavna novost je ta, da bodo imele

nove tablice črne črke in številke na beli podlagi, medtem ko je sedaj ravno obratno. Avtomobili v poskusni dobi in poljedelska vozila bodo imeli zelene črke, prikolice pa rdeče.

Sistem evidenčnih tablic pa se vsaj

za sedaj še ne bo spremenil. Sigle za pokrajine bodo ostale iste, pa tudi sistem zaporednih števil. Leta 1977 so napovedali pravo revolucijo v sistemu evidenčnih tablic, vendar pa so nato ta zakonski predlog preklicali.

JACK LONDON:

Klic divjine

(27.)

Osvobodilni boj princa Sihanuka

NEW YORK — Odporniško gibanje v Kampučiji, ki ga vodi princ Norodom Sihanuk, od predsednika ZDA Reagana zahteva orožje, s katerim bi oborožilo nadaljnjih 10 tisoč vojakov. Vest je javnosti sporočil sam princ po pogovoru z ameriškim predsednikom na zasedanju generalne skupščine OZN.

Princ Sihanuk je nadalje sporočil, da je zahtevo predložil predsednik koalicijske vlade in da so ZDA za kampučijsko odporniško gibanje pokazale veliko zanimanje. Dodal je, da imajo sedaj pod orožjem okoli 20.000 vojakov in da je njihov cilj oslabil vojaško moč Vietnamcev, ki so zasedli Kampučijo. Hkrati je zavrnil vietnamski predlog za poravnavo spora, ker ne vsebuje nikakršnih novosti.

Vesoljska operacijska miza

MOSKVA — Iz Sovjetske zveze prihaja vest, da so znanstveniki pripravili posebno vesoljno operacijsko mizo, ki naj bi bila, kot je izjavil agenciji TASS profesor medicinsko-biološkega zavoda Igor Gončarov, zelo priročna.

Uporabili naj bi jo skupaj s prostornim izolacijskim inkubatorjem, o-

premljenim s posebnimi odprtinami, ki dopuščajo kirurgu operacijske posege. Inkubator naj bi imel tudi očiščevalna filtre za zrak.

Strokovnjaki pri moskovskem medicinsko-biološkem zavodu so prepričani, da je zaradi bližnjih vesoljskih odprav bila uresničitev operacijske mize nadse potrebna.

Oživeli »eskadroni smrti«

SAN SALVADOR — Po več mesecih molka, so se v Salvadoru spet oglasile »eskadroni smrti«. V glavnem mestu El Salvadoru so namreč v tork našli kar štiri trupla preresetana z naboji. Sodne oblasti so prepričane, da je to znak nove ofenzive teh ekip, ki se od februarja letos niso več oglasile. »Eskadroni smrti« sestavljajo v glavnem bivši vojniki ali vojniki v pokoju, pa tudi tisti, ki še vedno služijo vojaški rok.

Z umestitvijo salvadorskega predsednika Napoleona Duarteja je dejavnost teh ekip, ki je dosegla višek februarja, ko so v enem tednu ubile kar 21 oseb, povsem nehala. Sedanja ofenziva povzroča vladi izredne težave, saj ovira prihajanje gospodarske pomoči ZDA. Duarte je takoj pozval vse pristojne oblasti, naj sprožijo neizprosno ofenzivo proti tem morilskim skupinam.

Skrb ZDA za lastno varnost

WASHINGTON — Republikanski senator Arlen Specter je predložil zakonski osnutek, ki predvideva ugrabitve teroristov, ki so izvedli napadale akcije proti ameriškim diplomatom v tujini. S tem bi doma omogočili sodni proces proti storilec krvavih dejanj, ki jim navadno sodijo oblasti iz države, v kateri se izvrši

tako dejanje. Ameriški senator, bivši javni tožilec, je dejal, da je skrajni čas, da se onemogoči delovanje teroristov, ki rovarijo proti ZDA; pri tem se je predvsem nanašal na samomorilsko bombno akcijo, ki je prejšnji teden povzročila precej škode na ameriškem veleposlaništvu v Bejrutu.